

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr 30
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile neînscrise nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se restituie
înscrise
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la administrațiunea
BIROURI DE ACTIUNI:
In Viena la: Duker, Saenz,
Nuz, Augustin & Emeric, Lo-
ner, Heinrich Schalk, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelt,
In Budapesta la: A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Julius Le-
opold (VII Erzsébet-körút).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și in-
vitat. — RECLAME pe pagina
sa o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminică II.)

GAZETA apare în fiecare zi
ABONAMENTE PENTRU ANȘTI-UNARII:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ri de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
cile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
ABONAMENTUL PENTRU BRASOV:
Administrațiunea, Piața mare
Argul Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esen-
țiar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 58 — Anul LXXI.

Brașov, Miercuri 12 Martie v.

1908.

După șaptezeci de ani. 1838—1908.

Brașov, 12 Martie st. v.

Ca călătorul, care străbate munți și văi, șesuri roditoare și sterpe, câmpuri și livezi întinse și frumoase, ce adesea se schimbă în râpi stâncoase și prăpăstioase, peste care trebuie să treacă chiar cu pericolul vieții, mergând mereu fără de repaștot înainte spre o țintă îndepărtată, dar mult promițătoare, am ajuns și noi, purtătorii steagului acestui organ român de publicitate, la a șaptezecoa miezina. Stăm pe loc și privind îndărăt, ne cuprind simțăminte adânci de întristare și de bucurie. Jale mare simțim gândindu-ne la cei-ce ne-au croit drumul cu atâta iubire, jertfe și abnegare și pe cari i-am pierdut — bucurie simțim în inima noastră văzând că prevedința ne-a ajutat să străbătem o distanță încă-odată așa de mare ca neuitații noștri înainte mergători.

Am ajuns până aici. Cât ne mai stă încă înainte? Nu putem să deosebim cu privirea nici măcar tivitura cerului, ce acopere regiunea cătră care nizuim.

În momentul când se naște în noi convingerea despre multele năcazuri și jertfe ce ne mai așteaptă și pe cari trebuie să le învingem, ca să fim vrednici de-a ajunge la țintă, ne vine ca o mângâiere a cerului iubirea și încurajarea ce-o întâmpinăm dela frații noștri iubiți din toate părțile, dela bărbații de frunte ai neamului nostru, dela presa noastră, dela junimea noastră și dela femeile române crescătoarele viitoarelor generațiuni.

Suntem cu și muți în fața atâtor dovezi de frățescă iubire și nu putem în preseara memorabilei zile de mâne, decât să mulțumim fierbinte tuturor, dorind să li se împlinească dorințele.

Un singur înbold al inimei mai avem în aceasta clipită sărbătorească: să trimitem caldul nostru salut tuturor acelor iubiți frați în viață, cari în decursul anilor celor mulți ne-au dat valorosul și desinteresatul lor concurs și sprijin, fie ca colaboratori ori corespondenți din afară, fie ca colaboratori interni ai redacției noastre, fie ca amici sinceri ai progresării noastre. Numele lor îl vom aminti, pe cât ne va sta în putință în numărul jubilar, ce l'am pregătit, și pe care regretăm, că nu l'am putut scoate cu ocaziunea zilei de 12 Martie.

Nu putem încheia rândurile aceste mai bine decât citând ceoace a vestit Redacțiunea *Gazetei de Transilvania*, Nr. 1, din 12 Martie 1838 cetitorilor săi, după ce prin decretul guvernului marelui principat al Transilvaniei, Nr. 1893, datat Sibiu 8 Martie 1838 s'a împărțit cenzorilor dela Brașov prea înalta concesiune spre a se putea publica un ziar politic și în limba română:

»Lucru mai nou tot deodată și mai scump, mai de neprețuit, mai neșters din inimile și mințile noastre, mai vrednic de nemurire nu sunt în stare a arăta vrednicilor mei cetitori, decât înștiințarea despre însăși Foaia aceasta politică, pentru care în zilele acestea ne veni slobozenie deplină dela înaltul Tron, ca s'o putem da de aci înainte neîmpiedecat la o nație,

care prin întârzierea în cultura duhului, »putem să zicem, cumcă ridică mila iubitorilor de omenime din veacul nostru».

Dovezile de iubire și de recunoștință, ce ni-se dau azi, ne nutresc speranța, că va sosi, poate mai curând decât am crede, și veacul când aceasta milă va fi cu totul ridicată!

Aurel Mureșianu.

La jubileul „Gazetei“.

D-lui Dr. Aurel Mureșianu,
Brasov.

Stimate amice!

Nu ca colaborator al foaiei d-tale, cu ce nu mă pot mândri, ci ca unul din-tre vechii D-Tale amici cu plăcere mă

alătur la ceilalți mulți prietini, cari dia incidentul jubileului, ce-l va serba zilele acestea „Gazeta Transilvaniei“, îți vor aduce felicitările lor.

Serbarea aniversării de șaptezeci de ani ai existenței acestui organ publicistic de frunte e nu numai un rar, ci un jubilen unic în publicistica poporului român din Ungaria.

Ori și cât de mare este importanța presei pentru popor, cu mult mai mare este importanța presei noastre naționale, cu a căreia apariție — am putea zice — s'a deșteptat todeodată poporul nostru din secularul sau somn letargic și în care se concentrează așa zicând întreaga lui viață politică. Și ca și când o soarte vitregă

Ave „Gazeta Transilvaniei“ la jubileul de 70 de ani al falnicei tale existențe.

Eu, și coetanii mei și sutele de mii de Români, cari s'au inspirat din lupta eroică de 7 decenii a „Gazetei“ pururea desinteresată și la înălțimea chemării sale, pusă în serviciul cauzei naționale române, te salutăm cu devotament.

Cu adâncă venerațiune și admirațiune ne prosternăm înaintea memoriei fericiților Tăi fundatori George Barțiu și Iacob Mureșianu; marilor dascăli ai încercatei noastre națiuni, cari și-au îndeplinit sfânta și marea misiune de a ne lumina în cale, ca să putem eși din sclăvia milenară.

În veci pomenirea lor binecuvântată de Dumnezeu neamurilor!

Eară pe tine, dulce frate Aurel Mureșianu, vrednicul erede al marilor tăi înaintași, te salut cu ardore și dragoste frățescă, care credincios învățături marilor dascăli de 30 de ani duci înainte și pururea înainte fără șovăire stindardul luptei naționale curat și neprihănit, luptând greaua și sfânta luptă a desrobirei neamului nostru de multe ori între împrejurări aproape desperate încă și pe patul suferințelor grele.

Te îmbrățișez cu dragoste frățescă, dorindu-ți viață îndelungată cu zile senine în deplină putere sufletească și trupească, ca să poți lua parte la marea luptă care ne așteaptă în viitor și să ajungi a vedea scăpată mult, prea mult încercata noastră națiune.

Și așa, să ai satisfacția admirabilei Tale jertfire de sine însuși!

Astăzi, când sute de mii strigă contra tiraniei și pentru libertate, să sperăm că: *dabit Deus his quoque finem.*

Ave „Gazeta Transilvaniei“

Băsești, la 1907 Decemvrie 29 st. n.

George Pop de Băsești.

„Gazeta Transilvaniei.“

Un scump nume acesta, stimat de mai multe generațiuni, mai ales de „mari bătrâni“, între cari se găsește și numele Șuluțu și Aron, cari au așistat la leagănul acestui anteluptător, pentru deșteptarea poporului român „din somnul cel de moarte“.

Marele număr de abonați din România, în frunte cu Vodă, dovedește valoarea și renumele „Gazetei“. Unicul organ, care a străbătut cele mai memorabile epoce din trecutul acestui neam netericic, care a avut multe zile de jale și puține de bucurie: Sistemul lui Metternich, epoca sclăviei și a întunerecului, când libertatea cuvântului și a presei era un ce necunoscut; marea revoluție dela 1848; starea marțială în anul 1849—1851; absolutismul nemțesc de 10 ani; restaurarea stăpânirii maghiare în a. 1861; conferința regnicolară din acel an; congresul și conferințele naționale; dieta din Sibiu în a. 1863—4; dieta din Cluj în a. 1865; dieta din Pesta în anii următori.

Cei mai distinși bărbați ardeleni au conlucrat în acele timpuri la

GAZETA DE TRANSILVANIA.

BRASOV Nro. 1. 12. Martie 1908.

1838 Martie 12. 1908 Martie 12.

TRANȘILVANIA.
BRASOV 12. Martie. 1908.
GAZETA
DE
TRANSILVANIA.
BRASOV 12. Martie. 1908.
GAZETA
DE
TRANSILVANIA.
BRASOV 12. Martie. 1908.

ar voi să agraveze misiunea ei în măsură importanței ei excepționale, presa noastră are să se lupte în greaua sa muncă nu numai cu greutatea fireștii ale dezvoltării ei, ci și cu piedeci artificiale, ce i se pun în cale prin stările politice nesănătoase, ce domnesc astăzi în sărmana noastră patrie și prin un sistem formal de persecuțiune.

Ei bine, dacă un ziar între împrejurări atât de grele șapte decenii stă în serviciul nobilelor ideale naționale, dacă acest ziar în tot timpul acesta a stat și stă — desinteresat, ba chiar cu jertfe mari — neclintit la postul său expus în lupta pentru existența națională, care ni se impune

în mod artificial, și dacă acest ziar chiar și în focul luptei a știut păstra în todeauna un ton ales și o ținută cumpănată, — atunci este aceasta o faptă națională, care negreșit deșteaptă în fiecare inimă română stimă, mândrie și recunoștință.

Pătruns de astfel de sentimente, aduc și eu venerabilei matroane a publicisticii noastre reverința mea sinceră la jubileul ei septuagenar.

Al D-Tale vechiu amic

Birchiș, 24 Decembrie 1907.

Alexandru Mocsonyi.

„Gazeta Transilvaniei“. Istoria con- timporană numai cu ajutorul acestui or- gan se va putea scrie. Acolo sunt eter- nizate mărturisirile martorilor clasici.

Am străbătut și eu prin toate acele epoce, luând parte activă, sunt un vechiu abonat, am scris mult în acest ziar, în timpul absolutismului cu nume anonim, după aceea pe față, într-o apărarea poporului român.

Un rar eveniment, ca un ziar să-și poată serba jubileul de ani 70. Și și mai rar, ca în tot timpul să-și poată stăpâni numele întemeietorilor: Barițiu și Mureșianu. Glorie lor!

Sibiu, 17 Decembrie 1907.

Iosif Sterca-Șuluțiu.

Salutul presei române.

„Gazetei Transilvaniei“

Brașov.

O aniversare rară, ori unde, unică la noi, este aceea pe care o sărbătorește astăzi „Gazeta Transilvaniei“. A stării șaptezeci de ani fără întrerupere într-una și aceeași luptă sfântă, întru urmărirea aceluiași ideal, înalte idealuri, poate să fie un titlu de mândrie și de glorie pentru ori ce publicație din lume, și ori cine se va asocia ori când, cu dragă inimă, cu recunoaștere și cu urări la asemeni sărbătoriri. În aniversarea „Gazetei Transilvaniei“ însă noi sărbătorim ceva mai mult, sărbătorim în același timp și aducerea aminte a unei date epocale în istoria redșteptării noastre naționale.

Data care însemnează înființarea „Gazetei Transilvaniei“, însemnează în adevăr și data păsirii noastre cu hotărâre pe tărâmul ziaristic, pe care până atunci abia cu sfială îl putusem pipăi. Aniversarea întemeierii „Gazetei Transilvaniei“, este deci o sărbătoare a întregii noastre presei, căci începuturile ei se confundă cu începuturile însăși ale gazetăriei românești.

Iată pentru ce Sindicatul ziaristilor din București își ține drept o datorie, ce cu suflet înălțat și-o împlinește, de a se număra în șirul dintâi al celor ce vin să aducă „Gazetei Transilvaniei“ prinosul urărilor lor, por- nite din sentimentul cel puternic și neperitor al solidarității culturale naționale.

O emblemă a acestei solidarități a fost însăși întemeierea, și a conti- nuat a fi tot timpul, existența „Gazetei Transilvaniei“. Ea a știut să strângă, încă de acum trei sferturi de veac, în jurul ei, în același mă- nunchiu, pe cei mai de seamă dintre fruntașii de atunci ai culturii româ- nești de dincolo și de dincoace de Carpați, și adesea și de atunci în- coace s'au întâlnit în coloanele ei nu- mele stimate ale luptătorilor de pre- tutindeni ai neamului.

Politicește despărțiți, — cultura- licește însă una, avem astfel dreptul și noi a numi „Gazeta Transilvaniei“ a noastră și a o sărbători ca pe a noastră, urându-i ca și de acum în- ante să stea neclintită în slujba ace- lor idealuri, în lupta pentru cari a putut să numere victorii sau înfrân- geri, dar cărora a rămas, de-a pu- rurea și în orice clipă, credincioasă.

Pildă vie a unei asemenea sta- tornicii, ea înalță inimile noastre, gazetari români, spre hotărârea cea tare a jertfei, spre împlinirea cea fără de prihană a datoriei către neam, spre credința cea curată și mântuitoare.

„Gazeta Transilvaniei“ să trăiască și trecutul ei strălucit să-i dăruiască în lumina lui viitoru-i fără de sfârșit!

„Sindicatul ziaristilor din București“.

(L. S.) Președinte I. Procopiu.

P. S. Textul acestei adrese, în original, scri- țu pe un pergament de un distins pictor, d-l L. Bran, pentru a fi păstrată ca document, va urma aceluia, imediat ce va fi gata.

Secretar I. Pongupol

„L'Indépendance Roumaine“.

»Valorosul nostru contract de din- colo de munți, »Gazeta Transilvaniei« își serbează a 70-a aniversare dela înființarea sa.

»O existență așa de îndelungată tre- buie să resuscite cu atât mai mult admi- ratiunea noastră, cu cât ea s'a desfășurat într-o țară, unde obstacole supraomenești au trebuit să fie învinse. Câtă muncă câtă perseverență nu reprezintă acești șapte- zeci de ani de aparițiune continuă!

»In mânia tuturor dificultăților, »Ga- zeta Transilvaniei«, conștie de misiunea și datorita sa, a perseverat în niziunța sa de a susține totdeauna în primul rând cauza română dincolo de munți. Existența acestui ziar este un prețios exemplu nu numai pentru conaționali noștri din Ungaria, ci și pentru Românii din regat.

»C'un viu entuziasm venim a-i adresa toate felicitările noastre și a-i dori să a- pară încă lung timp!»

„Conservatorul“.

»Cel mai vechiu ziar politic româ- nesc, »Gazeta Transilvaniei«, a împlinit eri 70 de ani de existență. Este un eveniment acesta, care dovedește mult, care în istoria dezvoltării politice și culturale a poporului românesc de peste munți însemnează cele mai luminoase pagini.

»In cursul îndelungat al celor 70 de ani împliniți, s'au strâns în jurul »Gazetei« cei mai valoroși conducători politici ai ne- amului nostru și, pătrunși de cel mai înalt și însuflețit patriotism, au ținut pururea vie flacăra sentimentului național, care a încălzit inimile eroilor dela 1848, cari la glasul redșteptării din somnul secular, au alergat pe Câmpia Libertății, rupând lan- țurile iobăgiei.

»Câte suferințe n'au îndurat redac- torii acestei foi românești, în cursul anilor șaptezeci! Ei au scris pentru luminarea poporului și pentru trezirea lui la o viață mai deamănă, fiind totdeauna urmăriți de controlul vrăjmaș al procurorilor unguri.»

»Acum, când timpurile grele cu vije- liile trecutului n'au fost în stare să des- rădăcineze falnicul stejar, împlinind lungul șir de șaptezeci de ani neînfrântul ziar românesc și ajungând zile mai bune, — nu putem decât să-i trimitem urările noastre călduroase ca să se bucure pe deplin, ser- bându-și frumosul jubileu, în dulcea amin- tire a suferințelor îndurate pe calea spi- noasă, ce singură duce neamul la mân- tuire.»

„Viitorul“.

Zilele acestea apare numărul jubilar al celei mai vechi gazete românești. Într'un număr prece- dent am arătat însumărate și rolul ce-l are „Ga- zeta Transilvaniei“ în mișcarea culturală-națională din Ardeal. Publicăm de data aceasta portretul actualului director d-l Aurel Mureșianu și al d-nei Mureșianu.

D. Aurel Mureșianu s'a născut la anul 1847 la Brașov. Studiile liceale și le-a început la Bra- șov și le-a terminat la Blaj sub conducerea mare- lui Cipariu.

La 1865 plecă la Viena, unde studiază filosofia și dreptul. Ca student publică mai multe articole politice în revista „Reform“ a vestitului publicist Schuselka, apărând cu multă căldură autonomia Transilvaniei și drepturile poporului român. D. Mureșianu a fost unul dintre cei mai activi mem- bri ai „României June“. Dănsu este acela, care a și numit astfel această societate.

La 1872 luă doctoratul în drept și practică cât-va timp advocatura.

Dela 1877 luă împreună cu Barițiu direcți- una Gazetei Transilvaniei, pe care o conduse cu mult tact și demnitate până astăzi.

D-l Aurel Mureșianu este acela, care a luptat mai mult pentru aliața tuturor naționalităților ne- maghiare din Ungaria. Primirea frumoasă, pe care Cehii i-au făcut-o la 1891 la Praga, e o dovadă, că lupta d-lui Mureșianu nu a fost zadarnică. În lun- ga-i carierei de ziarist român în Ardeal a avut să suferă mult din partea procurorilor unguri. Neinti- midat însă a luptat cu bărbăție deviza lui fiind: Tot înainte.

D-na Elena Mureșianu, soția actualului di- rector al Gazetei, a fost una dintre cele mai însu- flețite colaboratoare ale Gazetei. Foiletoanele pu- blicate de d-na Mureșianu au contribuit mult la dezvoltarea gustului literar în Ardeal. D-na Mure- șianu a tradus și localizat și mai multe piese tea- trale, cari se joacă astăzi de diletanții români din Ardeal.

„Secolul“.

»Acela care prezidează la sărbători- rea aniversării »Gazetei«, este fiul lui Iacob și nepotul lui Andrei, este d-nul Aurel Mureșianu, care a sărbătorit și d-sa nu de

mult aniversarea de treizeci de ani de când conduce ziarul.

Însă nu oamenii sunt de sărbătorit în primul rând aici, ci o idee, o niziunță, și cea mai frumoasă stăruință în urmări- rirea ei. N'om vrea să avom înaintea ochi- lor decât pilda aceasta unică, desbrăcată de orice alte considerații, pentru că cu atât mai mult știm să ne pătrundem de ea, de tăria jertfei, cu care a fost împreunată, din clipa cea dintâi și până la momentul de față...

București. — Cea mai veche re- vistă trimite călduroase urări celui mai vechiu ziar național.

S. Mehedintzi.

directorul »Convorbirilor Literare«.

„Revista Idealistă“.

»Gazeta Transilvaniei a luptat cu bă- rbăție pentru românism și a ajuns să îm- plinească 70 ani de viață. Ne asociăm cu întreaga presă românească la urări- le ce s'au făcut confratelui nostru, dorindu- i să aibă ca până acum, același curaj, același patriotism luminat, aceeași vrednicie, ace- laș dor de neam pentru apărarea cauzei sfinte a românismului de peste Carpați și a aspirațiilor de cultură ale întregului popor românesc.»

„Albina“.

Revista populară.

...Curând, Bariț, dobândi un puternic sprijin prin venirea la Brașov a lui Andrei Mureșianu, autorul »Răsunetului« din 1848: »Deșteaptă-te Române din somnul cel de moarte!...« Acesta a lucrat aci zece ani ajutând pe Bariț la conducerea foilor sale. În 1850, Iacob Mureșianu a luat di- recțiunea gazetei.*

Sub conducerea lui s'au schimbat li- terele gazetei, punându-se litere latine în locul buchilor slavonești. Toate evenimen- tele importante din viața politică și cul- turală a Românilor transilvăneni și-au găsit răsunet în coloanele ziarului. Având să lupte cu greutăți materiale, cu perse- cuțiile cenzurei, cu procese numeroase, Iacob Mureșianu știu totuși să se stră- coare prin toate nevoile și să țină aprinsă această flacăra de lumină a poporului ro- mânesc. În anul 1878 o boală gravă îl sili să se retragă și să încredințeze conducerea fiului său Aurel Mureșianu, care stă și azi la postul său.

Până în 1884 ziarul a apărut mai întâi odată, apoi de 2 și de 3 ori pe săp- tămână. Dela această dată ese zilnic.

Gazeta și Foaia au fost multă vre- me, mai ales între anii 1840—1860, un centru de unire al scriitorilor români din toate țările române din stânga Dunării.

În Foaia lui Bariț se publicară arti- cole de Heliade, de Asachi și de Săulescu, de Costache Negruzzi, M. Kogălniceanu, Gr. Alexandrescu, Hasdeu, Mălinescu ș. a.

În Gazeta văzură lumina multe arti- cule despre treburile politice din prin- cipate, pe cari cenzura nu le îngăduia în ziarele de aici.

Astfel, mari și felurite sunt serviciile pe cari Gazeta Transilvaniei sub diferitele sale forme, le-a adus culturii naționale românești.

De aceea, urăm din parte-ne spor la muncă și isbândă Gazetei Transilvaniei, iar directorului ei îi dorim ani mulți, să- nătate și putere pentru a duce mai de- parte opera începută de ilustrii săi în- aînțași.

»Tribuna«.

Eri „Gazeta Transilvaniei“ a împlinit 70 de ani de existenței sale. Tot atunci s'au împlinit 30 ani, de când în auntea acestui organ național stă d-l Dr. Aurel Mureșianu.

...Importanța serbării este cu atât mai mare, cu cât stăm în fața celui mai vechiu ziar româ- nec, a ziarului care eluși dela înființarea sa, a servit cauza tuturor Românilor. Au fost adică vremuri atât înainte, cât și după 1848, când „Ga- zeta“ era singurul organ de publicitate român: în coloanele ei își dau întâlnire marii patrioți din toate țările locuite de Români. Cauza Bucovinei, a Basarabiei, a Principatelor-Unite era susținută cu aceeași ardoare ca a Românilor ardeleni, ungureni sau bănățeni. Barițiu și Iacob Mureșianu întrefi- neau aceleași cordiale relațiuni cu f untași ai ne- amului ca Brătianu, Rosetti, Kogălniceanu, Negri, Alexandri, Hurmuzachi, Pumnul, Bănuțiu, cât de strânsă legătură aveau cu luptătorii din patrie.

Conștiința de rasă, solidaritatea etnică în- tre Români, întâia oară în coloanele „Gazetei Tran- silvaniei“ s'au propagat. Și dacă au fost mari vre- murile, în cari s'au întemeiat „Gazeta“ și bogăți în evenimente cei 40 ani până ce conducerea a luat-o actualul și jubilatul director, nu e mai pu- tincă adevărat, că multă frământări naționale și grele lupte s'au înregistrat și în acești din urmă 30 ani

* Foaia pentru mite, inimă și literatură a încetat în anul 1865.

de viață ai „Gazetei“. Până la înființarea „Tribu- nei“ din Sibiu, 1884, „Gazeta“ fusese adică de cele mai multe-ori singurul organ politic cu trecere... În intervale se înființau ziare când ici, când cole, se încercaș ștunci înghiberea unui centru poli- tic la Budapesta, toate au dispărut însă, numai „Gazeta“ a stat necontenit în foc și a luat parte la toate evenimentele vieții noastre naționale.

S'a distins ca ziar intransigent și a mers în- tărindu-se treptat, treptat; îndărăt n'a dat nicl- odată!

...Cine să nu se incline unei activități zia- ristică atât de fecunde, cine să nu se alăture din tot sufletul, celor ce iubiază împlinirea a 70 ani a unei gazete românești, cine să nu-și dea seamă de munca încordată și de jertfele cele mari recla- mate dela susținătorii „Gazetei“?

Iată de ce ne simțim îndemnați să expri- măm veneratului director jubilar toate urările noastre de bine... Să-i dorim viață lungă și putere de muncă pentru a continua să poarte stințardul ce i-s'a încredințat ca seumpă moștenire. Să gru- peze în jurul său cât mai mulți reprezentanți din tânăra generație, să sporească și să se întărească astfel tot mai mult mândra ostire națională.

„Gazeta Transilvaniei“ și celor din jurul ei, trimitem sincer salut frățesc!

„Lupta“.

Șaptezeci de ani se împlinesc de când a apărut întâiul număr al „Gazetei Transilvaniei“, de șaptezeci de ani toată munca și jertfele, toate suferințele neamului nostru le roagăndează în mie viața „Gazetei Transilvaniei“.

Credința puternică și profundă în viitorul mai bun, ce îi este urzit neamului nostru a fost talismanul, care a dat „Gazetei Transilvaniei“ tăria de a răzbi.

Munca ei neprihănită zilnic a contribuit la închegarea temelilor acelei viitor foricic.

Multe, multe ziare și reviste au apărut și au dispărut din nou după o vegetare scurtă ori după un trai strălucitor de-oarecare durată. „Gazeta Transilvaniei“ singură a biruit toate restristele, toate persecutările, toate greutățile valurilor daj- mănoase. La progresul mare ce l-a făcut neamul nostru în acești șaptezeci de ani, ea a contribuit încontestabil mai mult decât ori care alt organ de publicistică al nostru.

Adevărat că este greu ba aproape cu napu- tință să se facă bilanțul exact al cuotii, cu care contribuie un ziar la progresul unui popor.

Cu toate acestea efectele imponderabile ale acestei munci sunt vădite. „Gazetei Transilvaniei“ pe lângă meritele ei ziaristice, trebuie să îi se recunoască două mari vrednicii, două mari merite.

Ea a susținut cu perseverență și tenacitate de fier nu numai continuitatea noastră de drepti, dar a susținut per tot discrimina rerum conti- nuitatea postulatelor noastre naționale, integri- tatea principială a programului nostru politic.

Generațiile s'au perândat, situațiile politice s'au schimbat, dar neschimbată a rămas ținta lup- tei noastre politice, fiindcă nici azi, precum înainte de aceasta cu 70 de ani, nu suntem stăpâni asupra sorții noastre. Principiile programului nostru deci nu a fost permis să se schimbe! Și nu s'au schimbat.

Iar „Gazeta Transilvaniei“ a fost sentinela consecvenței de fier în urmărirea lanțelor prin- cipii, de cari trebuie să fie conduse toate rândurile de oameni conducători din sinul nostru cât timp nu poate dispune neamul românesc liber asupra destinelor sale.

Dacă nici un alt scop nu ar fi servit, dacă nici un alt rezultat nu ar fi produs uriașa muncă de șaptezeci de ani a „Gazetei Transilvaniei“ și utăta ar fi de ajuns ca să îi servească spre eternă și nevestezită glorie.

Însă mai are ea un merit mare, poate chiar mai important decât col realizat pe tărîmul poli- tic. Acest merit este, că ea a prestat partea de- leu, în munca uriașă săvârșită prin fii buni și lu- minați ai neamului nostru, spre plămădirea, croa- rea și închegarea unității culturale a poporului românesc.

Că limba cărturarilor și a poporului de pre- tutindeni devine din ce în ce mai unitară, că da- tîni, obiceiuri și credințe moștenite dela străbuni sunt cinstite și păstrate cu sfințenie, este numai o părțică din rezultatul mare al muncii ei. Ea a trezit însă dela vădicia până la opincă în poporul românesc dragostea pentru slova românească, dra- gostea pentru literatura românească. Stăruințelor ei zilnice îi putem mulțumi că încetul cu încetul cărțile românești, aceleași cărți românești le c- tește cărturarul român fie el fărăn fie intelectual. Și cine ar putea mesocoti ori tăgădui faptul, că discutarea zilnică a relațiilor noastre specifice so- ciale în coloanele „Gazetei Transilvaniei“ a con- tribuit în cea mai mare parte la evoluția sănă- toasă în cadre populare a vieții noastre sociale naționale? Iporonismul la noi nu este o utopie, nu este un dor zadarnic, al cătorva suflete înalte, ci este un fapt netăgăduit real și viu! În faptul acesta, în rezultatul acesta concret social vedem noi meritul cel mai mare dintre toate meritele, ce le are „Gazeta Transilvaniei“.

Ca un duhovnic blând și bun, ea zilnic fa sfătuiri pe cetitorul ei: ține la neam și lege, îm- plinește-ți menirea ce o ai ca român! Și ca un judecător sever ea l'a dojenit pe acela, care s'a abătut dela calea dreaptă ori nu și-a împlinit în cadrele puterilor sale intelectuale și materiale da- toria națională.

După ce »Lupta« își mai aduce aminte și de bărbații, cari puterea minții și focul inimii lor le-au închinat »Gazetei Transilvaniei«, încheie astfel:

„Gazetei Transilvaniei“, în ziua aceasta jubilară și pentru tot neamul românesc înălțătoare, îi dorim ca și pe viitor să îi servească drept devisă și notă caracteristică a sortii ei: „fluctuat nec mergitur“!

„Unirea“.

Se împlinesc șaptezeci de ani dela întemeierea celui mai vechiu ziar românesc.

Nemuritorul George Bariț pune temelie gazetăriei românești, sprijinit în munca aceasta de condeie vrednice de al lui: Andrei și Iacob Mureșianu.

Șapte decenii de-a rândul a dăinuit această binefăcătoare muncă trecută la începutul anilor optzeci pe umerii mai tineri ai D-lui Dr. Aurel Mureșianu, care o conduce cu destoinicie până în ziua de astăzi.

În acest lung interval au apărut o mulțime de jurnale și au trăit o vreme oarecare, pentruca apoi să dispară.

Apariția și dispariția atât de rapidă a atâtor jurnale și reviste denotă deoparte nizuințele cărturarilor noștri de a-și pune condeii lor în serviciul neamului, și cum nizuințele lor nu erau înecununate de succes, nici nu aveau trănicia de lipsă, jurnalele dispăreau unul câte unul dovedind prin dispariția lor, că publicul cetitor nu avea chiar mare nevoie de ele.

Gazeta s'a învrednicit de deosebita cinste de a se bucura de simpatia cetitorilor șapte decenii încheiate. În fluctuările și sbuciumul certelor politice, Gazeta și-a păstrat totdeauna calmitatea cuviincioasă și a fost cel mai consecuent jurnal din punct de vedere al atitudinii politice.

Fericitul Barițiu, a ținut seamă de necesitatea lecturii și de rolul cultural al presei, împreunând încă dela început literatura și politica, știința și necesitățile poporului nostru.

Gazeta a umplut, și în acest respect, un binesimțit gol, alimentând gustul cetitorilor săi prin bucăți literare, scrise, în mare parte, pe înțelesul poporului, mai ales în numărul de Dumineca. E o mare și frumoasă datorință aceasta, de a desvolta gustul literar al păturilor țărănești, apropiindu-i astfel de scrisul oamenilor noștri de literă.

Acel ce va scrie istoricul gazetăriei noastre, va rezerva „Gazetei“ și sub acest respect, locul de onoare.

Ne gândim cu evlavie la marii întemeietori ai acestei munci rodnice; cu recunoștință la vrednicii urmași, cari au tras înainte brazda începută.

Ne gândim la recompensa ce neamul românesc ar trebui să o dea acestor neobosiți slujitori ai condeului.

La alte neamuri, un jurnal de vârsta Gazetei ar fi reușit să agonisească milioane, să dispună de palatul ei propriu, asigurând condeielor grupate în jurul lui o retribuție princiară.

Poporul nostru, ca un popor sărac ce este, nu poate da gazetărilor săi nimic din toate acestea.

Suntem încă destul de înopiați în cele ale culturii, ca să știm preții în deajuns importanța presei și valoarea condeielor cinșite: gazetăria, oare la alte neamuri este o carieră strălucită și ca retribuție, la noi e o carieră ingrată de apostol, în slujba binelui de obște.

În clipe de înălțare sufletească cum sunt cele de față — uitând micile hărțuși și ciocniri din trecut — trimitem și noi bătrânului organ septuagenar salutul nostru colegial, dorindu-i perseverență și vigoare în munca, prin care s'a învrednicit și până acum de dragostea și încrederea neamului românesc.

„Telegraful Român“.

Jubileul „Gazetei“. Eri, Joi, s'au împlinit șaptezeci de ani de când s'a tipărit primul număr al ziarului „Gazeta Transilvaniei“ din Brașov. Ne alăturăm la dorințele de bine, ce i-s'au adus din acest prilej celui mai vechiu și mai consecvent ziar românesc dela noi, și îi dorim, ca privind cu mândrie la sbuciumatul, dar frumosul trecut pe care-l are în urma sa, să-i fie dată bucuria a ajunge zile mai senine și mai bune în cel mai apropiat viitor.

Lugoș, 24 Martie n. — Binecuvântare celor stinși, omagii celor de față la jubileul de 70 ani.

Redacția ziarului „Drapelul“, Dr. V. Branisce, George Noaghea, Mihail Gaspar, Nicolae Jugănaru.

Sibiu. — Dați-ne voie să vă felicităm și noi din prilejul rarului jubileu, pe care îl serbați, spre bucuria și mândria noastră a tuturor.

Redacția Revistei »Luceafărul«.
Octavian Tăslăuan.

Șimleul-Silvaniei. — Din prilejul serbării jubileului de 70 ani al »Gazetei Transilvaniei« ne grăbim și noi a dori din inimă vrednicului confrate, încărunit în muncă rodnică și în luptă nepregetată — viețată lungă, ca să fie totdeauna mărturie a vremilor grele, ce a avut să străbată în epoca primei noastre regenerări culturale

și politice, și să dea dovadă, că cu toate și-cănele și terorizările nefârșite, presa română se susține și face pași înainte.

Conducătorul neobosit al »Gazetei Transilvaniei« d. Dr. Aurel Mureșianu, împreună cu toți tovarășii săi de muncă, să trăiască la mulți ani!

Redacțiunea „Gazetei de Duminecă“.

Ion P. Lazar, Dr. Dionisie Stoica,
proprietar-editor. șef-redactor.
Dr. Victor D-leu,
redactor resp.

Șimleul-Silvaniei. — Onorată Redacție! În incidentul jubileului de 70 ani a »Gazetei Transilvaniei« vă trimitem și noi micii gregari ai ziaristicii românești salutul nostru colegial. Salutăm cu drag acest ziar vrednic de respectul tuturor oamenilor de bine, căci în acest timp îndelungat a răspândit lumină și a luptat pentru drept și pentru dreptate.

Adevăr veșnic e, că numai acel neam poate să aibă viitor sigur, care esistența sa ș-o bazează pe cultura izvorită dela tulpina adevărului și dela temelie credinții. Acest fapt este dovedit de istoria popoarelor, cari în cursul veacurilor s'au ridicat și ori, că au căzut și s'au nimicuit, ori că trăiesc și azi. Iar postulatul cel de că-petenie al culturii îl formează cuvântul scris și răspândit în toate păturile omeniei.

De acest adevăr necontestabil au fost pătrunși și acei bărbați dăruți de Dumnezeu popoarelor cu minte așezată și cu simțiri înalte, cari înainte de asta cu 70 ani au scos la lumină acest ziar de mare valoare, care azi e fala și mângâierea tuturor celor, cari vorbim limba cea dulce românească. Știau ei, acești bărbați, cu cari Provedința divină ne-a binecuvântat —, că cel ce nu se înalță, degenerază, cel ce nu progresază, dă în poi, — cel ce fuge de lumină, oarbește prin întuneric. Iar omul fără lumina minții și a sufletului e mai aproape de starea ființelor necuvântătoare, decât de poziția aceea, ce e destinată cununei făpturilor lui Dumnezeu. Omului înzestrat cu suflet nemuritor.

Ca tot însul, care puterile sale primite dela ziditorul său le jertfășește pentru promovarea binelui de obște, și ei au știut că numai nădejdea viitorului poate fi izvorul unei activități desinteresate; au sămăpat grăunțele cunoștințelor, ca generațiunile viitoare să scere lumină, au luptat, pentruca urmașii lor să biruiască.

Parcă aveau darul, de a cunoaște viitorul îndepărtat, căci atunci, când între împrejurările atât de nefaste din acele vremi au pus temelie ziarului »Gazeta Transilvaniei«, ei vedeau deja înainte, că din sămburele cel mic o să crească un arbore puternic, care va ocroti cu drag la umbra ramurilor sale pe călătorii oboșiți de calea cea lungă a vieții și cu poamele sale va stămpăra setea, dorul luminei minții. Și cuvântul fapt s'a făcut, nădejdea nu i-a înșelat. Azi lumina a străbătut în toate păturile poporului nostru, care acum deșteptat din somnul întunecimei sufletești, poate să dea destinelor sale o direcție sănătoasă spre un viitor mai fericit.

Asta e cauza, pentru care azi simțim cu toții o bucurie, ba chiar fericire din incidentul jubileului de 70 ani a »Gazetei Transilvaniei«. Umbrele glorioase ale celor, cari au întemeiat-o, privesc cu drag la rodul muncii lor, iar noi gândim cu evlavie la mărimoa sufletelor lor, la energia de fer a marilor întemeietori și a vrednicilor urmași.

Dea Dumnezeu veteranei noastre »Gazetei« un viitor și mai îndelungat, iar celor înrolați în jurul ei pacință bărbătească, voie de lucru și succese strălucite.

Redacțiunea revistei „Păstorul Sufletesc“.

I. Bud'șan, A. Costa, A. Dragoș.

Bistrița. »Gazeta Transilvaniei« în 12/25 Martie a. c. împlinește 70 de ani de muncă, în ogrorul ziaristicii neamului nostru. Rolul conducător și cultural al acestui organ de publicitate în viața neamului nostru din această țară e apreciat și simțit de toți fiii poporului nostru.

În fața acestei munci fără păreche în istoria noastră ne închinăm și noi și trimitem din acest rar prilej expresiunea sentimentelor noastre de admirațiune »Gazetei Transilvaniei«, directorului ei d-lui Dr. Aurel Mureșianu și colaboratorilor săi.

„Revista Bistriței“.

Budapesta. — Stegarului celui dintâi închinarea tînărului gregar.
Lucian Bolcaș.

Salutul tinerimei române.

Viena, 2(15) Ianuarie. — Celei mai vechi Gazete și neobositei luptătoare întru apărarea drepturilor noastre naționale pe terenul ziaristicii românești îi dorim mulți ani de propășire. Rugăm să primească sentimentele noastre de stimă și devotament.

România Jună.

Budapesta. — Ilustre d-le Mureșianu, în numele societății »Petru Maior« a universitarilor români din Budapesta vă aduc — din prilejul împlinirii aior șaptezeci de ani de viață a »Gazetei Transilvaniei« — cele mai călduroase omagii, pentru munca fără preget ce-o puneți, pentru ținerea neșovăitoare la principiile vieții noastre naționale, pentru jertfa și însuflețirea ce s'a pus în coloanele »Gazetei de lumină« aii coboritori ai familiei Mureșianu, pentru strălucita pildă de luptă și statornicie ce au dat-o marii întemeietori ai acestei foi.

D-voastră vă dorm viață îndelungată, iar »Gazetei Transilvaniei« de zece, de o sută de ori atâta șir de ani, cât a trăit până acum.

Petru Suciu,
preș. soc. »Petru Maior.

Budapesta. — Mândri închinăm acestui vrednic luptător prinusul nostru de recunoștință și admirare.

Teologii români.

Budapesta. — Ne alăturăm cu dragoste admirației pentru trecut. Viitorul fie și mai strălucit.

Studentimea română
prin Negruțiu.

Blaj. — Cu prilejul jubileului celui mai vechiu ziar românesc, ne alăturăm și noi la manifestația de simpatie, ce i-se face »Gazetei Transilvaniei«, care înainte cu 70 de ani a fost înființată de nemuritorul George Barițiu, un absolvent al acestui institut, în care petrecem noi. Dorim, ca »Gazeta Transilvaniei«, care cu atâta vrednicie își poate serba jubileul de 70 de ani, să trăiască încă mulți ani apărând interesele și drepturile poporului român.

În numele clericilor greco-cat. români din Blaj:

Valeriu Oprișu,
teolog. an. IV-lea.

Clușiu, 20/1 1908. — Când admirația și iubirea, ce Vă păstrăm, ne îndeamnă poruncitor să Vă aducem omagiile noastre calde și entusiaste, cu prilejul unui jubileu după o muncă grea, măreață și lungă — privim la D-voastră și la ziarul ce îngrijiiți nu numai ca la cel mai bătrân publicist și ca la cel mai vechiu organ de publicitate, ci mai cu seamă privim, cu sinceră emoție sufletească, ca la cel mai serios, cel mai conștii și cel mai consecvent serviciu adus neamului pe acest teren al vieții publice!! Fie, ca și de-acum, prin aceste nobile însușiri, să ne putem mândri, măcar în partea de până acum, că si presa noastră poate fi a „patra putere în stat!“

Pentru studenții români:

Nicolae Brătianu, Emilu Folea, Nicolae Fodoru, Romul Moldovan, Andrei Macarie, Iosif Macaveiu, V. Nițescu, Faust Selăgian, Basil Moga, Liviu I. Dan, Nicolae Căliman, Ioan Olariu, Alesandru Munteanu, Iosif Comes, Ioan Nemeș, Sever C. Dan, Romeo F. Muntean.

Dobr'în. — Studenții români din Dobrișin salută cu admirațiune și respect cel mai vechiu ziar românesc, dorindu-i existență îndelungată și deplină reușită în ajungerea nobilului său scop.

Lipsca, Ianuarie 1908.

Gazetare român, Te salutăm!

Tu, care muncești fără preget, de cum să luminează de ziua, ca să faci cu-

noscult luminiișul acesta neamului Tău, Tu, care-ți înmoși peana în suflet, unde se adună ca într'un focar toate durerile noastre, Tu, care așterni pe hârtie tot ce înalță pe semenii Tăi, râvnind numai o țintă, așteptând numai o înviere: a dreptății, Tu, care pecetluiești această nizuință prin pierderea ochilor și a sănătății Tale, prin lațuri grele, visând cu hotărâre de profet deșteptarea neamului, Tu ești vrednic astăzi de sărbătorire.

Șapte decenii de muncă sunt șapte calvare floarose, dar pline de spini mântuitorului.

Vedem calea, pe care ai călcat, înțelegem greutățile, peste cari ai trecut și-ți dăm mână de ajutor, prin vorbele noastre — acum — prin faptele noastre — în viitor.

Glasul tinerimei prinde bine — o știm noi, dar glasul nostru se ridică și-ți promite sus și tare sprijin nețărmit, căci lupta Ta e frumoasă, e măreață, iar lupta aceasta nu e numai a Ta, nici numai a noastră: e lupta adevărului.

Mănile »omului cu mâinile albe«, pe cari le arată acesta țaranilor — în poezia în proză de Turghenief — mâinile acestea albe vor fi înțelese din partea noastră și dacă vor muri, dacă se vor sacrifica pentru noi, le vom venera ca pe niște moaște, căci sunt sfinte în urma muncii îndeplinite.

Gazetare român! Îți întindem mâinile și-ți urăm: Să învingi! Să învingi!

În numele studenților români dela universitatea din Lipsca.

Horia Petra-Petrescu, Christea Geagea,
stud. litere. stud. lit. (maeodo-rom.)

Ioan Merincu,
stud. lit. (România.)

Salutul fraților din Bucovina.

Salutul „Junimeii“ din Bucovina.

Clopoțele națiunii vestesc românismului sărbătoarea, ce să prăznuiește la poalele Tâmpii încremenite.

»Gazeta Transilvaniei« împlinește 70 de primăveri, dela zămislirea ei.

Și fără mult alai, fără multă pompă, îmbracă baina curată de sărbătoare, ce cari străjuesc în jurul ei, apărând cu demnitate comoara, ce le-a lăsat-o drept moștenire nemuritorii Barițiu și Iacob Mureșianu. Dar e sărbătoare românească; de aceea sunetul clopotului celui ce o vestește, străbate tot colțisorul pământului românesc. Și nu-i poate pune stavilă nici creștetul cărunt al Carpaților — martorele suferințelor noastre fără de sfârșit — și astfel străbate până la vetrele Românilor oropsiți din grădina Sfântului Stefan.

În cununa, cu care încunună astăzi națiunea română stindardul, pe care este scris cu litere scipitoare »Gazeta Transilvaniei« sunt împletite și mărgăritarele recunoștinții noastre a celor grupați în jurul »Junimeii« — cea mai veche și mai mare societate studentească din Bucovina — cu care li datorim pentru apărarea drepturilor naționale ale moșilor, părinților și fraților noștri din această nefericită țărișoară.

De 30 ani, de când existăm ca societate, ne este »Gazeta Transilvaniei« izvorul nesecat al iubirii de neam, lege, limbă și moșie, cât și vestitorul muncii noastre fără de prihană, depuse în ogrorul neamului din Bucovina.

În coloanele ei și-au dat întâlnire marii noștri Hormuzachenii, Pumnul, Silvestru Morariu, George Popoviciu cu fruntașii neamului de pretutindeni, în coloanele ei ne-am povestit și ne povestim și noi tineretul, durerile și rarele noastre bucurii.

»Gazeta Transilvaniei« a adăpostit la sînul ei scrisul Românilor din toate părțile, »Junimea« asemenea dă hrană sufletească reprezentanților neamului întreg.

Ținta ni este aproape aceluș!

Considerați-ne deci și pe noi de pătași sinceri ai praznicului înălțător, cel prăznuit astăzi, căci noi vă dorim cu tocul curat al inimelor noastre românești puteri îndoite pentru eluptarea idealului Românismului.

Cornel Cornean,
președintele societății
academice „Junimea“

Cernăuți. — Prea Onorată Redacție! Asemenea isvorului ce resare din stâncea muntelui și-și trimite undele sale învăluite într'un murmur misterios în depărtările unei lumi necunoscute, ca să ducă și acolo căntecul de dor și jale, ce l-a auzit în decursul drumului său, — astfel a eșit

nainte de șapte decenii din dragostea de neam a unor bărbați valoroși ai corpului nostru național, un izvor de gândiri ideale și de năzuinți nobile, cari intrupându-se în inima tuturor Românilor, a luat formă concretă numindu-se „Gazeta Transilvaniei“. Sub forma aceasta și-a scris pe steagul ce l-a rădicat îndatorirea, să lupte pentru redșteptarea Românilor din amorțeala, ce-i ținea cuprinși în rețeaua întunecului, pentru luminarea și regenerarea națională a acestui popor mare și pentru ajungerea năzuințelor sale seculare, de a deveni un factor însemnat.

Prin șapte decenii a rămas bătrâna „Gazetă“ credincioasă principilor, de cari a fost însuflețită și condusă la începutul existenței sale, a rămas credincioasă, grație bărbaților cu inima nobilă, cari stând în fruntea ei, n'au cruțat nici timp nici sacrificii materiale, spre a da celor însetați de lumină, lumina așteptată, celor dornici de cultură, cultura dorită.

Și-n aceste momente înălțătoare, când se vede „Gazeta Transilvaniei“, după o muncă de șapte decenii, că a ajuns la acel rezultat, care și l-a propus la început, ne asociem și noi, cei grupați în jurul „Academiei ortodoxe“ la urările de bine a întregii suflări românești, dorind „Gazetei Transilvaniei“ ca albele-i bătrânețe să fie încununate de același succes, care l-a secerat în decursul tinereții sale.

Societatea acad. teol.
„Academia Ortodoxă“.

Președintele, Arseni Fărtăș
Secretarul I, Mihail Corduș

Alte felicitări.

Simleul-Silvaniei la 1 Ianuarie 1908.

Prea venerate Domnule!

Un ziar național e tubul acustic prin care vibrează aspirațiile de obște a unui popor și prin care se afirmă și manifestă interesele de viață a poporului.

Inchinată deja la leaganul său pentru apărarea intereselor vitale ale poporului român „Gazeta Transilvaniei“ în tot cursul activității sale prodigioase de trei pătrări de secol a fost întotdeauna nu numai cel mai fidel tălmăciu al dorințelor și aspirațiilor noastre naționale, a fost întotdeauna nu numai îndărjitul anteluptător al drepturilor poporului român, fără ca un luceafăr de dimineață apărând pe orizont încă înainte de crepusculul conștiinței românești, prin ivirea sa a chiar deșteptat din letargie la viață pe Român, deatunci până astăzi fără preget povățuindu-l și orientându-l pe calea înălțării și a progresului în toate direcțiunile. Și dacă azi din culmea unui trecut de 70 ani putem constata pe arena de obște a neamului nostru un rezultat înbucurător, în realizarea acestui rezultat, ziarul ocrotit cu tot focul sacru al inimei de lumină ai antecesorii ai D-v., apoi condus de un lung șir de ani de d-voastră cu rara prevedere și înalta prudență, ce vă caracterizează — își are fără îndoială partea sa de leu.

Noi Românii sălăgeni, cari am avut fericirea deja dela început a profita de școala autoritativă inaugurată de ilustra „Gazeta Transilvaniei“ avem titlul — alături cu tot Românul de bine — ca din prilejul înbucurător al serbării jubileului de 70 ani al existenței „Gazetei Transilvaniei“ cu inima sinceră să ne prezentăm prin osul smerit de adâncă reverință și fiască recunoștință.

Primiți deci, Onorate domnule redactor, din prilejul acestui jubileu urările noastre de bine.

„Gazeta Transilvaniei“ să trăiască, să crească și înflorească la mulți — mulți ani!

Iar în semn al afectuoasei noastre adheziuni vă rugăm să binevoiti a primi din partea Românilor sălăgeni drept cadou jubiliar pentru ziarul „Gazeta Transilvaniei“ alăturatele 8 bucăți acții de ale institutului „Silvania“.

Primiți Vă rugăm expresiunea distinselor noastre venerațiuni.

George Pop de Băsești. Alimpu Barboloviciu,
vicariu for. gr. cat.
episcopesc al Silvaniei.

A. Cosma

Salutul meu ție, „Gazeta Transilvaniei“.

Te salut, venerabile organ național-politic, cu toată dragostea inimei mele, din incidentul jubileului Tău de 70 de ani, în viață.

Ai un trecut unic, între semenii tăi români din această țară, în longitudine de viață.

Dar în activitatea Ta?

Aci ochii mei sufletești abia te pot caracteriza.

Ei privesc la tine ca la un venerabil bătrân, încărunit de muncă, de griji și de neajunsuri, dar neînfrânt, și fără ca să te fi învechit în chemarea ta; ori

Ca la un erou, care 70 de ani ai stat ziua-noaptea la postul Tău de santinelă națională-culturală a neamului Tău și nici întunerecul, nici gerul, nici arșița soarelui, nici vij-liile, tempestățile și lipsurile, cari au trecut peste corpul Tău, nu Te-au alungat din locu-ți; ori

Ca la o stea lucitoare a „Magilor călători“ de odinioară, cari prin luminile Tale ai arătat pururea neamului Tău ieseala, în care zace mântuirea sa: iubirea frățască, iubirea de neam, de limbă și solidaritatea fiilor săi în lucru, în luptă și în toate: ori

Ca la un grădinar dester, sîrguincios și devotat chemării sale, care permanent a udat cu apă curată și recreatoare tulpina naționalismului românesc și a deșteptat din amorțeala ei de odinioară puterea ei vitală și a împintat-o spre activitate, creștere și dezvoltare.

Nu știu, mărturisesc, care dintre aceste asemănări, ori că chiar toate se potrivească la trecutul vieții și activității Tale. Las să decidă publicul român, iar eu mă bucur că acest eveniment al vieții Tale mi oferă ocaziunea, ca să dau în publicitate expresiune simțămintelor mele, bazate pe meditațiuni despre trecutul Tău, pe care cam de 40 de ani îl cunosc din experiența-mi proprie.

Da. Pre lângă toate împilările și suferințele Tale și ale neamului Tău, de 70 de ani, Tu ai cultivat, cu o religiozitate, care însuflețește tot respect și admirațiune, limbă, virtute, morală și tot felul de însușiri caracteristice naționale românești, ai militat cu căldură pentru politica națională și ai îndemnat spre bine, deodată apărând, scutind, corectând și admoniind.

Eu cred, că în sufletul lor, în ascunsul inimei lor chiar și dușmanii politici ai Tăi și ai neamului tău vor sta încremenți de admirațiune din cauza perseveranței neclătite și a abnegațiunii tale în lupta pentru existența națională a neamului Tău.

Deci laudă și onoare Ție!

Inchelu cu cuvintele geniului poetic: Să rămâi »ca un soare« (care) »apune, dar nu moare«.

Timișoara-Fabric.

Pavel Rotariu,
advocat.

Sigetul Maramureșului.

De 40 de ani cetesc „Gazeta Transilvaniei“. Multă deșteptare și multă mângâiere am aflat cetindu-o. Pentru aceasta sufletul meu e plin de recunoștința cătră întemeietorii de pie memorie ai ziarului și cătră Preastimatul Domn proprietar de acum Dr. Aurel Mureșianu.

Bunul Dumnezeu să binecuvânte ostenelele și jertfele cari le aduceți pentru binele comun a poporului român și să Vă lungească firul vieții să puteți ajunge și edarea numărului jubilar de 100 ani.

Tit Bud,
Vicariul Maramureșului.

Deva. — Cu dragoste și iubire neclintită salut „Gazeta Transilvaniei“, pururea devotată intereselor mari și sfinte, a cauzei noastre naționale.

Istoricul vremilor viitoare, v'a

gasi în paginile ei ogiinda fidelă a tuturor păsurilor noastre, străbătute în decursul existenței sale de 70 de ani Ma închii cu evlavie umbrei mărete a marelui ei întemeietor, care a înființat o spre luminarea și călăuzirea neamului în timpuri neînchipuit de grele, și doresc vrednicului sau urmaș de azi, care o susține în vremuri poate și mai primejdioase, ani mulți înainte, să lupte mai departe cu bărbăție pentru steagul cu simbolul de credință a nemuritorului nostru George Barițiu.

Elena Pop Hosszu-Longin.

Viena. — Printre alte multe sute de credincioși ai acestei foi imi permit și eu să transmit — cuprins de entuziasm și recunoștință — Venerabilei Gazete îmbătrânite în luptă, cinstite și iubire de neam, un salut călduros și plin de respect. Dorese ca munca cinstită să aducă roadele cuvenite, abnegațiunea și altruismul, cari totdeauna au fost călăuzele directorilor „Gazetei“, să fie recompensate de recunoștința neamului întreg, iar spiritul de jertfă al acestui ziar să fie exemplu de admirat și de urmat pentru conducătorii poporului nostru obidit. Calea dreaptă, cinstită, neșovăitoare și neinfluențată, rămână mai departe podoaba organului acestuia cu adevărat național. Trăiască Dr. Aurel Mureșianu, trăiască Redacția și aderenții ei. Cu deplin respect:

Dr. Marius Sturza.

Blașiu. — Felicitări la jubileul de 70 de ani!

Dr. Marcu. Stefan Roșianu, Valer Suciuc, Dr. Macaveiu, Nicolae Marcu.

Sibiu. — Acum când „Gazeta Transilvaniei“ împlinește 70 ani de luptă desinteresată cu jertfe necontenite pentru apărarea intereselor neamului românesc, aducem omagiile recunoștinței noastre tuturor factorilor, prin munca cărora s'a susținut și să poartă și azi cu cinstite stindardul pentru biruința drepturilor și culturii noastre naționale.

Corpul profesoral al seminariului „Andreian“.

Jibou. — Primiți felicitările noastre cele mai călduroase cu ocaziunea jubileului de 70 de ani al existenței prețuitei D-Voastre foi, în care timp îndelungat condusă și redigiată de bărbați meritați și luminați, ați lucrat pentru binele poporului român, a cărui prosperare ne zace și nouă la inimă.

Calea grea, care ați parcurs-o animați de iubire adevărată românească, se Vă dea putere și curagiu și în viitor, ținând sus steagul național și mai încolo, care să conducă la isbânda dorită.

Inteligența română din Jibou și jur.

Lipsca. — Prea Onorate domnule Doctor! Primiți mulțămirile mele pentru triniterea „Gazetei“ D-Voastre, care e foarte binevenită membrilor noștri (ai seminariului). Totodată imi iau voia a Vă exprima cele mai călduroase felicitări pentru jubileul ziarului D-voastră, care urez să fie și în viitor, ca în trecut, un razim puternic al poporului român.

Gustav Weigand,
conzilier de curte.

Lipto St.-Miklos. — Prea onorate Nestore! A ajunge cu această muncă o etate frumoasă este un rar dar al ceriului. Dumnezeu Vă țină dimpreună cu familia D-Voastră. Să sperăm și pentru popoarele noastre tot ce poate fi mai bun. Al D-Voastră totdeauna devotat

Dr. Emil Stodola.

Bistrița. — Din incidentul jubileului de 70 de ani Vă rog să primiți cele mai sincere și călduroase urări de bine și felicitări. Mă alătur cu

inimă caldă la obșteasca manifestație de dragoste a întreg neamului românesc.

Trăiască mulți, mulți ani scumpă „Gazetă“ și ilustrul ei director.

Gerasim Domide,
protopop.

Galăț. — Românul are șapte vieți în pieptu-i de aramă. „Gazeta Transilvaniei“ are șaptezeci de vieți. Fiindcă un an „Gazeta Transilvaniei“ e o viață. Ad multas vitas!

Horatius M. Pineles.

București. — Momentele frumoase, prin cari treceți acum, la împlinirea celor 30 de ani de luptă și la aniversarea celor 70 de ani în viața celui mai bătrân ziar românesc, pe care ni l-au lăsat moștenire înaintașii noștri, imi dau prilejul de a ura pentru ziar și pentru conducătorul său încercat încă mulți ani de luptă și de biruințe.

Romulus Cioflec.

Viena. — Clubul român din Viena, felicită cu ocaziunea aniversării de 70 ani a „Gazetei Transilvaniei“ pe harnicul ei director și redactor.

Azuga, 10 Martie 1908.

Stimate D-le Mureșianu,

Cu prilejul aniversării de 70 de ani a „Gazetei Transilvaniei“, am onoare a vă remite prin mandat postal:

K. 100. — Costul pe un an a 3 abonamente zilnice și a 7 abonamente la numărul de Duminecă, cu rugămintea, să binevoiti a le distribui în Ardeal, după cum veți găsi D-v. cu cale, spre a se răspândi tot mai mult ideea conștiinței de solidaritate națională, propăvăduită cu statornicie de „Gazeta Transilvaniei“, în decurs de 70 ani de viață, închinată cu totul neamului românesc.

Fac în acelaș timp urările de bine cele mai călduroase pentru prosperitatea Gazetei, și vă doresc din toată inima, prea venerate Domnule Mureșianu, sănătate deplină și încă mulți, mulți ani, pentru binele neamului și pentru fericirea familiei D-v.

Sunt prea stimate, Domnule Mureșianu, cu admirațiune și dragoste

Al D-v. devotat serv.,
I. G. Bab ș.

Sinaia, 10 Martie 1908.

Prea Stimate D-le Mureșianu,

Cu prilejul aniversării de 70 de ani a „Gazetei Transilvaniei“, am onoare a vă comunica, că v'am remis azi prin mandat postal:

Kor. 100. — Costul pe un an a 3 abonamente zilnice și a 7 abonamente la numărul de Duminecă, cu rugămintea să le distribuiți în Ardeal, acolo unde veți crede mai nimerit, drept manifestație a conștiinței de solidaritate națională și spre a să răspândi tot mai mult ideile înălțătoare propoveduite cu statornicie de „Gazeta Transilvaniei“, în decurs de 70 ani de viață închinată cu totul pentru înălțarea neamului.

Fac în acelaș timp urările cele mai călduroase pentru prosperitatea Gazetei și vă doresc din toată inima, prea venerate Domnule Mureșianu, sănătate deplină și mulți, mulți ani fericiti, spre a vedea neamul românesc, mare, puternic și fericit.

Al D-v. cu totul devotat,
E. Arghiriade.

Abrud. — Din incidentul jubileului de 70 de ani al „Gazetei Transilvaniei“, casina română din Abrud își exprimă admirația și-i trimete tributul de recunoștință pentru munca neobosită, cheltuită în atâția ani intru dezvoltarea și luminarea poporului român. Să deie cerul ca să-și vadă intrupat idealul cel urmărește.

Pentru comitet, Dr. George David.

Caransebeș. — Din incidentul serbării jubileului de 70 de ani al valoroasei „Gazeta Transilvaniei“ însuflețiti de binefăcătoarea activitate desfășurată intru luminarea poporului românesc, casina română din Caransebeș vă trimite cele mai călduroase felicitări, dorind ca acest organ încă mulți ani să conducă poporul nostru în lupta pentru asigurarea drepturilor sale.

Comitetul.

Bistrița. — *Onorată Redacțiune!* Venim cu plin respect a Vă gratula de rarul eveniment, că „Gazeta Transilvaniei“ ajunsă cu reputație neștirbită, ca apărătoare neobosită și conștientă a drepturilor poporului nostru, la jubileul de 70 ani, ai existenței și luptelor sale. Trăiască! Dorim mulți ani fericiți și plini de energie d-lui director al foii Dr. Aurel Mureșianu, un vechiu și mare stâlp al vieții noastre românești. Gratulăm apoi tuturor muncitorilor harnici și vrednici ai redacțiunii „Gazetei“ noastre.

Dr. Iulian Pop. Dr. Gavril Tripon.

Sibiu. — Dea ceriul ca sămânța cea bună aruncată ani șaptezeci de „Gazetă“ în agrul poporului român să producă roade îmbelșugate. Actualului director putere și tărie ca încă mulți ani să-l vedem în fruntea „Gazetei“.

Dr. G. Proca.

Năsăud. — Doresc „Gazetei Transilvaniei“ prosperare și împlinirea idealului, totodată te felicit la dubla aniversare.

Artemiu Mureșian.

București. — Să viețuiască de șapte ori șaptezeci de ani pentru eluțarea tuturor drepturilor Românilor.

Profesorii: Borgovanu, Șuteu, Vancea.

Dej. — Muncii neobosite de 70 de ani fi-ei respalata intruparea principiilor ce ați reprezentat.

Dr. Liviu Micșa.

„Gazetei Transilvaniei“

Bistrița. — Din sânul tănuț al falnicilor munți pitorești și măreți ai Rodnei, de pe plaiurile obârșiei Someșului visător, trimit urarea inimii mele la Sep-tegenara aniversare a celui dintâi drapel al ziaristicii noastre, înșipt victorios în cetatea, bogată odinioară în suflete mari românești, a Brașovului.

În această frumoasă serbătoare a D-Voastră, a neamului nostru, aduc primul meu de admirare inimioșilor conducători al sărbătoritei „Gazetei“, care a strâns în șireagul luptătorilor săi destoinici întreg norodul doritor de lumină și pe frunții, harnicii muncitori ai agrului culturii românești.

Ca bradul pururea verde ai munților noștri, ați stat dărzi, sfruntători și nemîșcați în puroul multelor furtuni amenințătoare, luând botezul de sânge al neamului nostru, visând pururi zările senine ale unui viitor de aur, stăruint și profesând mereu dragostea de glie, neam și lege, strejuind altarul neamului.

Vă doresc trăinicia bronzului. Fi vecinic credincios neamului. Stăruește cu drag idealul sfânt. Să te vedem strălucind vecinic în acea lumină curată, care Ți-a asigurat locul de frunte în falanga măreață a ziaristicii noi. Rămâi vatră, croniciar și înșirător fidel al nisuițelor și faptelor noastre, rămâi luminașorul nostru.

Emil A Chiffa.

Pozega (Slavonia). — Felicitările cele mai sincere la serbările jubilarie ale „Gazetei“ din partemi. — Cz.

Câmpina. — La picioarele Carpaților, falnic ca un brad cu fruntea în sus, stă venerata „Gazeta Transilvaniei“, fălăse de șapte decenii prin ale sale coloane *mândrul nostru tricolor* dând dovezi lumii că limba noastră are un frumos viitor.

Marioara Porumbescu.
măritată L. Rațiu.

Făgăraș. — Valoros și constant luptător pentru binele poporului român merite neperitoare ai câștigat. Binecuvântată muncă uriașă faci. Înainte cu Dumnezeu. Întru mulți ani!

Dr. Ioan Turcu,
advocat.

Cluj. — Șaptezeci de ani te faci bătrân. Dar un venerabil bătrân, ca și „Gazeta“, pururea va sta în fruntea celor ce sub ochii lui au crescut, sub paza lui s'au făcut — bărbați!

În jurul „Gazetei“, astăzi s'adună nepoții cete-cete.

Ei privesc cu sfîntenie la cei șaptezeci de ani întregi prin munca

incordată, și prin cinstea fără de șovăială.

Unul din ei trimite admirația sa și urările sale de bine.

S. C. Dan,
student.

Mintihlul Gherlei. — Sincerele felicitări jubileului de 70 ani, iar neobositului ei redac or mulți ani.

Julia Măriți și Regina Roman.

Bacău. — Felicitări și omagii de admirație celui mai statornic organ al neamului cu ocazia jubileului său.

Neli Cornea.

București. — Domnule Director! Presa românească din Transilvania și Ungaria este aproape singurul factor, care ține încă sus steagul luptei naționale. În deosebi *Gazeta Transilvaniei*, cel mai vechiu ziar al neamului românesc, a contribuit în cea mai mare măsură la redșteptarea, manifestarea și susținerea românismului din acele țări. Ea și cu cei mai buni bărbați ai noștri, cari au colaborat la dânsa, și-au îndeplinit cu cinste datoria, astfel că astăzi poate sărbători cu mândrie frumosul ei jubileu de 70 ani de luptă.

În această rară ocaziune Vă exprimăm, Domnule Director, sentimentele noastre de dragoste și de admirație și dorim ca Cel de sus să Vă dea toată tăria spre a duce lupta înainte pentru îndeplinirea aspirațiilor drepte ale poporului românesc.

Dr. V. Popovici, Hațeg. B. Pascu. V. Pușcariu, căpitan, C. Roman, I. Molsil, St. Gavrilescu, farmacist, Luca Rusu.

La jubileul de 70 de ani al „Gazetei“.

Te cunosc dragă „Gazetă“,
Într'un an noi ne-am născut,
Erai singură „Ștafetă“
Românească la început!

Neamul nostru pân la tine,
Era în lume surd-mut-orb,
Rătăcind prin căi străine,
Ca și al lui Noe corb!

Tu cu sică-ta „Foiaș“,
Una soare, alta lună,
Data-ți neamului știința
Și lumina dimpreună!

Șaptezeci de ani de luptă
Cinstită, ai împlinit,
Și în muncă ne-nteruptă,
Fapte mari ai sevărsit.

Bine cuvântată fie,
Țârna acelor bărbați
Cari în sântă armonie,
Erau luptei devotați.

Al lor geniu ne șoptește,
Bunică, prin glasul tău:
Nu vă lăsați prinși în clește,
Ci luptați, luptați mereu!

Căci în luptă e vieată,
Cel ce se retrage moare,
Și de-a lui vâjnoase brațe,
Pe nime capul nu-l doare!

Ai fost alfa pentru noi,
În a luminării cale,
Fi omega la nevoi,
În-a plângerilor vale!

Cluj, 1908.

Iacob Murașanu,
învățător în pensiuie.

București. — Fiecare sărbătoare a „Gazetei Transilvaniei“ a redșteptat în sufletul nostru simțul dreptății noastre naționale, pe care era să îl plătim amar. Noi totuși nu ne-am speriat de acest foc, știind că în foc trebuie să se lămurească aurul. Dece Atotputernicul Dumnezeu, ca aceasta sărbătoare să încununeze dorințele tuturor spre binele neamului, la care dorință ne alăturăm și noi femeile române.

Aurelia Pipoșiu.

Galati. — Cu ocazia jubileului de 70 ani urăm viață îndelungată valorosului organ românesc „Gazeta Transilvaniei“, exprimând admirația noastră

celor două generații a Murașenilor, bravi luptători ai cauzei naționale.

Ion Mazere, August Frățilă, Stefan Dobreanu, Constantin Pop, Alexandru Ignat, Doctor Galin, C. Costantinescu, I. Stamate, Simion Corvin.

Arad. — Mult Stimat Domnule Director! Cu ocaziunea serbării anului al 70-lea al existenței prețiosului ziar „Gazeta Transilvaniei“, Vă aduc și eu espreșiunea profunde mele reverințe și admirațiuni pentru distinsa și înțeleapta D-Voastră ținută, cu care ați știut continua și dirigea acest teaur moștenit dela mării întemeietori și antecesorii ai neamului nostru!

Dumnezeu bunul să vă trimită darul și bunătățile sale, bucurându-Vă de o viață lungă, în deplină fericire, ca mai departe să puteți continua această măreață operă, care azi, este admirată, de tot Românul binesimțitor. Să trăiți întru mulți ani! Domnule Director! împreună cu amabila doamnă, să vă bucurați și de fericirea scumpelor D-Voastră odrasle, cari asemenea promit a fi demne de părinții lor distinși!

Iudita Secula.

Băsești. — Mult Stimat Domnule! Când din incidentul jubileului de 70 ani ai valoroasei noastre „Gazeta Transilvaniei“ Vă felicită cei mai aleși bărbați ai celor 12 milioane de Români, eu — cu toate că s cel mai mic între cei mai mici, nu pot să rămân deoparte, nu, cu atât mai vartos, căci și eu de când eram student în sfânta teologie încă acum a's 20 de ani am început să flu corespondent al celui mai frunțaș ziar al nostru „Gazeta Transilvaniei“. Viu deci și eu să Vă felicit și să-mi descoper la acest mare și atât de rar praznic doririle mele de bine. Presupun, știu și sunt convins, că multe sunt și uriașe greutățile, cu cari v'ați luptat întru susținerea acestui ziar, mângâie-Vă însă conștiința, că V'ați făcut datoria, iar răsplata să Vă fie recunoștința tuturor Românilor de bine!

Preotul Bălibanu.

Mihăileni. — La astfel de sărbare mare națională, grațul omenesc e mut, spre a ne putea exprima tot ce simțim și nutrim pentru un ziar atât de veteran și fără pereche în viața noastră românească. Deci mă mulțumesc a zice:

Să trăești d-le Mureșian încă mulți ani fericiți, trăiască redactorii și trăiască Gazeta — lumina națională — care a strălucit prin deceniile atât de întindecate ale scumpului și iubitelui nostru popor! Trăiască zic, ca să-și poată realiza programul și să-i putem serba cu mai mare entuziasm Centenarul.

Aurel Borgovan.

Roșia de munte. — Admirând lupta D-Voastră hotărâtă și neclintită pe calea ziaristicii, Vă doresc încă mulți ani de muncă cu deplină isbândă.

Alexandru I. Sighișoreanu.

Sibiu. — Încă mulți ani de viață cinstită ca până acuma vă dorește

Dr. Rusu,
advocat.

Râșnov. —

Steaua Transilvană din ce în ce mai viue Lumina sa cerească revărsă pe pământ. Spre ea întreg poporul privind cu bucurie, Sperează 'n libertate, cum crede'n Domnul [sfânt]!

Lugoș. —

Din luptele cumplite... pe moarte și viață Din șaptezeci războaie, eșiși triumfătoare Paternică Gazetă, ce ai purtat pe brațe Pe fi vechei Rome din viță învingătoare! Reprezentat'ai neamul, ca sentinela bravă! Pe care uraganul din loc nu-o-a mișcat, Iar neamul azi îți cântă, mărire ție, slavă! Geniul tău să fie 'nveci binecuvântat!

Ioan Rodina

Cluj. — Prea stimat Domnule Director! Treizeci de ani am avut în

casă aproape neîntrerupt, zi de zi, o scumpă tovarășă, o credincioasă povățuitoare, care pururea viuă a ținut flacăra iubirei de neam la vatra mea.

Acela, care a dat viață prin munca sa, care a dat putere prin abnegația sa, farmec prin spiritul său acestei venerabile prietene a atâtor familii — „Gazeta Transilvaniei“ — sunteți D-v., căruia recunoștință datorește toată suflarea românească.

Dee Domnul să ajungeți jubileul de 50 ani în fruntea Gazetei, iar ea să lumineze drumul și să încălzească inimile și a nepoților și strănepoților noștri.

A D-v. cu vechie amicitie

văd. Anna A. Popp
n. de Lemeny.

Pitești. — Astră și luceafăr al culturii neamului, stejar falnic al drepturilor națiunii în lupta furtunelor năprasnice isbite în tine, te salutăm cu evlavie odor scump „Gazeta Transilvaniei“ la al 70-lea an al existenței și apostolatului tău.

Sfântă fie memoria lui George Barițiu și Jacob Mureșianu fondatorii și redactorii primei gazete românești.

Rugăm prevedința ca jubileul tău de 100 ani să-l serbăm cu drepturile sfinte ale neamului, consfințite și îndeplinite.

Cetățenii din Pitești și județul Argeș urmașii vechii domnii românești, Vă urează bărbăție și curagiu în luptă, vă depune prinusul lor de recunoștință și vă salută cu admirațiune și devotament.

Nicolae Brânzeu, profesor și prefect. Nae Micescu, deputat. Toma Trifonescu, senator. Ioan Purcăreanu, deputat. Nae Dimitrescu, primar. Marținescu ajutor primar. Ghimpa, director liceului. Mândru, secretar liceu. Lupescu, profesor liceu. M. Mihaileanu, profesor liceu. Nae Dimancea, fost deputat. I. Comăneanu, fost prefect. Dr. G. Rădulescu, fost deputat. I. Coculescu, fost primar. Căprescu, fost deputat, profesor de liceu. Andrian, profesor. Iliescu, profesor. Spiroiu, colonel. Ghilescu, colonel. Alexandrescu Ureche, căpitan. Avente, avocat. Bănescu, avocat. Socaciu, avocat. Vasilescu, adv. Coandă, director de bancă. Suciu, inginer. Gussi, proprietar. Vinieru major. Nic. Petrescu, căpitan în rezervă. Popovici, inginer. Luizescu, inginer. Iosof, inspector silvic. Manolescu, inspector silvic. Boerescu, preot. Urzică, preot. Sălcescu, preot. Eftimie Ionescu, comerciant, fost primar. Agate Vasiliu, comerciant fost primar. C. Zănescu, comerciant, fost consilier comunal. I. Zănescu, comerciant. G. Șerbănescu, Comerciant, consilier comunal. Bobancu, farmacist. Crișbășanu, profesor și director de institut. Teodor Munteanu, profesor pensionat. Teodor Talu, comerciant. Dimărie Popescu Brezeanu, comerciant. Pelculescu, inginer. Buțănescu, comerciant. Eftimie Nicolescu, coafor. Dim. Sușara, comptabil. G. Rădulescu, șef telegraf. Căpitanovici ofițiant. Bucur Ite, agricultor Vas. Săcărescu, comerciant. Irimie Voicu, meseriaș. Ioan Oancea, comerciant. G. Hasiu Oancea, agricultor. Moise Popa, agricultor. D. Dadarlat, comerciant. Nicolae H. Ionescu, comerciant. Aroș Baiulescu, comerciant. N. Bobescu, Avente comptabil bancă. Tampeanu, căpitan. Ghioca, șef poștărel. Dan Macedoneanu. Sofronie Popovici. Popescu, pensionar.

Oravița. — La intrarea în al 70-a an de existență aduc omagii bătrânei „Gazetei“, dorindu-i și de aci înainte o muncă rodnică întru apărarea intereselor neamului nostru mult cercat.

Iar valorosului și probatului ei director, decanului ziaristilor români, îi doresc sănătate și tărie, ca să poată duce la isbândă steagul, pe care timp de 30 de ani atât de vrednic l'a purtat.

Dr. Iustin Cl. Iuga.

Bodești. — Un an în vecinicie se perde ca o picătură de apă în mare; un an de suferință lasă urme ce se cunosc în viața unui om, un an de lupte în viața unui popor, lasă urme în istoria lui. 70 de ani de luptă însă, pentru câștigarea și apărarea drepturilor unui popor, însemnează a face istoria lui. „Gazetei Transilvaniei“, care de 70 de ani conlucrează la facerea istoriei poporului român, îi urez mulți ani!!

Ambițiunea tuturor Românilor trebuie să fie serbarea centenarului său și a bicentenarului acestui organ al său! Doamne ajută!

Nicolau Boscaiu,
invățător.

București. — Am înaintea mea numărul festiv al „Gazetei Transilvaniei” din 1888 în amintirea aniversării a cinzeci ani de existență.

De atunci au trecut ani douăzeci, o pagină însemnată din istoria poporului românesc de sub dominația ungară. Luptă dreaptă, țintă bună a urmărit acest valoros organ al neamului românesc de pretutindeni.

România din patru unghieri, tubilați, incurajați acest falnic far de lumină, care în curs de 70 ani ne-a luminat și apărat drepturile noastre sfinte naționale. Urez, să îi serbăm jubileul de una sură de ani!

C. B. Văncu.

București. — Vin a te felicita pentru că ai reușit să conduci cu multă destoinicie cel mai vechiu ziar politic român până la al șaptezecilea an al existenței lui. „Gazeta Transilvaniei” a fost pentru poporul român din Austro-Ungaria, ca un far pentru corabia, care fiind jucăria valurilor oceanului, tinde ca să ajungă și să acosteze la țarm spre a-și salva situația periclitată. Pe cât ț-a fost posibil ai sporit și îmbunătățit necontentit acest far, spre a corespunde mai bine nevoilor actuale cu idealul de a-l menține și întreține la aceeași înălțime până ce urmașii vor veni să-l conducă mai departe cu succese din ce în ce mai mari. Dea Dumnezeu să se realizeze acest nobil ideal.

Să trăiești! Să trăiască „Gazeta Transilvaniei”!

Constantin Davidescu.

Sinaia. — Cu prilejul aniversării de șaptezeci ani de existență subsemnații fiind întruniți în adunarea generală anuală a băncii Sinaia vă prezentăm cu drag urările noastre de bine și dorim „Gazetei” și harnicului ei director prosperitate și viață îndelungată pentru binele neamului românesc.

Președinte: *Theodorini*, deputat, vicepreședinte *G. Babeș*, director, *E. Arghiriade*, membrii: *Sângherzan*, *Dogărescu*, *Mathiescu*, *Vaida*, *Skender*, *Godru*, *Mazăre*, *Miclăuș* (două nume nedescifrabile) *Niculescu*, *Stefanide*, *Jacomîn*, *Kubat*, *Babeș*, *Preșmeranu*, *Nencik*.

Dresda. — Ai purtat cu demnitate stindardul moștenit luptând vitejește pentru neamul tău. Te-am admirat și ca prieten din copilărie îți doresc viață lungă, putere de muncă.

Profesorul Manliu și fii Virgiliu și Ovidiu.

Aigengals, (Salzburg). — Plini de mândrie și însuflețire de energica îndelungată luptă a scumpei Gazete și a sincerului ei românism, curat ca aurul, serbătorim cu inimile înălțate rara ei aniversare și a ilustrului ei venerat director.

Români din Salzburg (Austria).

ȘTIRILE ZILEI.

— 11 Martie v.

Mâine, 12 Martie st. v., ziua aniversării, „Gazeta Transilvaniei” nu va apare. Sperăm că cetitorii noștri vor aproba hotărârea direcțiunii, ca aceasta zi să fie o zi de repaus pentru membrii redacțiunii și personalul tehnic al „Gazetei”. Pentru lipsa numărului, ce avea să iasă mâine, publicul nostru cetitor va fi despăgubit cu altă ocazie.

Brașovenii și jubileul „Gazetei.” Din sânul frunțășilor noștri Brașovenii ni se trimite spre publicare următoarea comunicare: Mai mulți frunțăși din Brașov și împrejurime s-au înțeles într-o consfătuire confidențială încă în săptămâna trecută, ca să serbeze jubileul „Gazetei” în presara zilei sau în ziua în care va apare numărul ei jubilar. Ca să dea acestei ser-

bări și un caracter mai general, adică ca toți Români din Brașov și jur să fie reprezentăți la serbare, este convocată pe una din zilele proxime o întrunire mai mare. Aceasta va lua apoi toate dispozițiunile pentru arangiarea detaliată a serbării. — I. L.

Numărul nostru jubilar, după cum am anunțat, va apare peste 3—4 săptămâni.

Deoarece am observat că mulți dintre abonații la acest număr, sunt de părere, că este un număr al „Gazetei” mai voluminos, de pildă ca numerile ce apar la sărbătorile mari, le atragem atențiunea din nou asupra celor anunțate până acuma, după cari numărul jubilar este separat, va apare în format de carte și se va estinde peste mai multe coli de tipar.

Abonamente la numărul jubilar se mai pot face încă până la 20 Martie v. (2 Aprilie n.)

Din venitul curat al numărului jubilar se va pune temelia unui fond pentru ajutorarea și scrijinierea ziaristilor și scriitorilor români dela noi.

Sesiunea Academiei Române. Astăzi, Marti, la ora 2, Academia Română își deschide sesiunea generală din acest an. Ședințele se vor ține în fiecare zi de lucru, până în săptămâna înainte de Paști. Ședințele publice și solemne se vor anunța la timp.

Reprezentarea teatrală de Duminecă seara 29 Martie n., la care vor deține rolurile principale artiștii noștri, d-na și d-l Z. Bărsan, va oferi publicului nostru momente de mare plăcere artistică. Cele trei piese „Drepturile sufletului” (dramă) și comedii „Cântecul cocoșului” și „Scanteia” fac parte din repertoarele celor mai bune trupe de actori și au raportat pretutindeni succese frumoase. Credem că răspunsul cel mai bun ce-l poate da publicul românesc din Brașov și satele învecinate multelor șicane îndurate de artiștii noștri — ar fi o sală plină. Să sperăm!

Invitări speciale nu se trimit, iar bilete se pot lua în primire la firma Eremias nepoții.

La Franzul de gală dat la palatul regal din București, Vineri, în onoarea principelui și principesei Bulgariei, regele Carol a ridicat următorul toast: »Mulțumim Altețelor Voastre Regale din tot sufletul pentru amabila Lor vizită care Mi dă plăcutul prilej de a Vă reînoui asigurarea căt de mult Ne-am bucurat de căsătoria Altețelor Voastre Regale și căt de călduroase sunt urările noastre pentru fericirea Voastră, urări cari să Vă însoțească și peste hotarele noastre. Dumnezeu să Vă ocrotească, să Vă dăruiască ani mulți fericiri și îndeplinirea dorințelor Voastre celor mai scumpe. Insuflețit de aceste sentimente, ridic paharul Meu în sănătatea Altețelor Voastre Regale, a Augustelor Voastre Familii și pentru propășirea Bulgariei, cu care România este legată prin relațiunile cele mai amicale. Să trăiască Altețele Lor Regale Principele și Principesa Bulgariei.»

Răspunsul Principelui Ferdinand l'am publicat în numărul de ieri.

Adunarea »Albinei«. Sâmbătă, în 21 Martie, scrie »Tel. Rom.«, și-a ținut »Albina«, institut de credit și economii în Sibiu, a 35-a adunare generală ordinară. A fost condusă de d-l president al direcțiunii, *Iosif St. Saluțu*, care a numit notari ai adunării pe domni *Dr. T. Brediceanu* și *Dominic Rațiu*, iar verificatori pe domni *Dr. V. Bologa* și *Dr. M. E. Cristea*. Au fost prezenți 60 acționari, cu 1662 acții și 437 voturi. Adunarea a aprobat raportul și bilanțul, a votat absolutoriul obișnuit, și-a exprimat condolențele pentru cei doi membri răposați din direcțiune, *Sim. Damian* și *Ioan Papiu*, dividendă a stabilit-o în 28 coroane după acție, iar prețul marcelor de prezență le-a stabilit în 10 cor.

Dela Asociațiune. Poliția din Ibașfalău nu a permis despărțământului »Asociațiune« să-și țină acolo adunarea cercuală, sub cuvânt, că statutele orașenești nu îngăduie decât prelegeri, etc. în limba ungară. S'a dat recurs la vice-comitele comitatului, dar acesta a aprobat procedura poliției. Înaintându-se un nou recurs domnului ministru de interne, acesta a binevoit a nimici hotărârea poliției din Ibașfalău și a da voie, ca »Asociațiunea« să-și poată ține adunarea cercuală în Ibașfalău, unde se va și ține în anul acesta. „T.R.”

La temniță. Domnul *A. C. Domșa*, re-

dactorul dela »Unirea« din Blaj, își va începe pedeapsa de opt luni temniță de stat în 2 Aprilie n. c. în temnița de stat din Seghedin.

O importantă deciziune a Dumel. Din Petersburg se anunță că comisiunea Dumel, însărcinată cu rezolvirea chestiilor bisericesti, a luat două hotărâri, cari au produs o mare senzație în cercurile politice. Ambele hotărâri s'au luat cu unanimitate de voturi. Ele sună: 1) Statul ca putere civilă nu are nici un drept să se amestece în afacerile religioase ale bisericii ortodoxe și nu o poate întrebuița ca un instrument politic. 2) Statul ca putere civilă nu are dreptul de a reglementa organizația internă a bisericii ortodoxe.

Până acuma guvernul își exercită puterea polițienească cu ajutorul preoților și fișile să influențeze poporul în sensul vederilor guvernului. Țarul, care era considerat ca șef al bisericii, este și el atins prin aceste hotărâri ale comisiei din Dumă.

Din Iași se anunță: Duminecă s'a făcut aici alegerea pentru un loc de senator la colegiul I. Numărul votanților 464. Anulate 25 voturi. D-l Gr. Buicliu, liberal, a obținut 152 voturi; d-l Gh. Lascar, takist, 162; d-l Dim. Greceanu, carpist, 127. Biurotul a declarat balotaj.

Aromâni ucși. Din Constantinopol se anunță că după indicațiunile primite de cătră Poartă zilele trecute o bandă grecească de sub comanda unui ofițer grec a trecut granița și a ucis câțiva aromâni.

Ciângăii Bucovinei. Ministrul ungar de agricultură a trimis în Bucovina pe inspectorul de colonizare din Cluj și pe etnograful Szabó Imre pentru a compune lista ciângăilor, cari vor fi colonizați în Ardeal.

Stössel la închisoare. Din Petersburg se anunță că generalul Stössel a fost erit internat în închisoarea Sf. Petru și Pavel. Celula lui se află alături de aceea a lui Nebogatov.

Explozie teribilă. — Numeroși morți. Din Baku se anunță că o explozie s'a întâmplat Duminecă seara în casa unor lucrători dela niște rafinerii de petrol. Cauza accidentului n'a putut fi stabilită până acum; clădirea a fost distrusă, 11 cadavre au fost găsite sub dărâmături.

Societatea pentru protejirea animalelor din Birmingham a dat în judecată pe un vânzător de pește, care a tăiat în bucăți un țipar de mare viu. Un chirurg veterinar a arătat, că fapta a fost o cruzime față de pește, pe când pescarii credeau că țiparul, măcar că se sbătea, nu simțea nici o durere. Judecata a îndatorat pe pescari să nu mai dea, la purtători de pește pe la case, pești vii.

Decebal. Traian. Luptele lor.*)

de *A. Vlahuță.*

Au trecut optzeci de ani dela nașterea lui Hristos. Dacii, desfăcuți de Geți, își au țara lor toată dinoace o de Dunăre, — dincolo, până 'n mare, e Moesia Romană. În fruntea lor stă acum Decebal, om harnic și cu vederi largi, ostaș ager și neînfricoșat în războaie, stăpân hotărît, înzestrat cu toate însușirile unui minunat cîrmuitor. În tronul împărăției Romane stă molaticul Domițian, ostaș fricos și om neînsemnat.

Decebal își întocmește țara, aduce de pretutindeni meșteri iscusiți, alege pe oamenii cei mai pricepuți și-i pune la treabă, întărește orașele, armează pe toți supușii lui în stare de a se lupta, leagă prietenie cu neamurile nestăpânite încă de Romani, și în această obștească înviore, în această măreață însuflețire, un popor nou pare că se ridică la poalele și 'n lăuntru Carpaților. Iar în anul 86, mai ușurându-se din griji, regele munților se repede cu arcașii lui în Moesia vrăjmasă, imprăstie oastea împărătească, ucide pe Sabinus apărătorul acestor ținuturi, pustiește țara și pune stăpânire pe cetățile ei. Atunci se hotărâște însuși Domițian să vie împotriva Dacilor. El pleacă din Roma cu oaste multă și cu planuri mari de biruință,

*) Din „Trecutul nostru”, carte ce va apare în curând.

dar în pragul Moesiei se răgîndește și trimete să se măsoare cu fiorosul Decebal, pe Cornelius Fuscus, un general bătrîn, încercat în războaie.

Trec Dunărea și 'naintează 'ncoace falnicele steaguri Romane, zorite de dorul izbînzii. Dar iată că de sub poalele unei păduri o năprasnică vijelie de săgeți s'abate asupra lor. Viteazul Fuscus e ucis, și oastea lui sfărîmată. Câmpiile Moesiei sunt din nou pustii. — Silit să 'ncehe pace, Domițian se leagă a da lui Decebal meșteri și oameni învățați, ca să-i întărească țara și să-i lumineze neamul; afară de asta, se mai leagă a-i plăti ș'un tribut în bani, pe fiecare an. Iar pentru a-și ascunde umilința, fudulul împărat trimete veste la Roma c'a biruit pe Daci, pune să i se ridice statui și arcuri de triumf și îmbătat de vinul ospetelor și de laudele lingușitorilor, își adoarme astfel mustura și rușinea în cea mai deșartă slavă ce s'a pomenit vr'odată în istorie.

Ci tu veghează, rege cutezător și paznic ne 'nfricoșat al Carpaților, veghează și te pregătește pentru lupta cea mare, că de-aci 'nainte ai a da piept cu adevăratul tău potrivnic!

Se 'ncehe un veac dela nașterea Măntuitorului. Împărat la Roma e Traian, om hotărît, cumpănit la minte — făptură mândră de ostaș și fire aleasă de stăpân în toată puterea cuvântului, și de părinte al poporului său. Cel dintâi gând, grija lui neadormită, e să spele cât mai degrabă rușinea tributului dac, și să plece fruntea acelu rege trufaș, care stă încă neclintit în marginea împărăției romane. La izbândirea acestui gând pășește cu multă luare aminte. Trimete înainte lucrători să abată stâncile și să taie un drum prin strimtoarea cea lungă și prăpăstioasă a cheilor Dunării, din sus de Porțile de fier, pe unde-aveau să fie trase șaiile cu provizii din Moesia; iar el cu oștea pornește în primăvara anului 101; la Viminacium, unde vine azi satul Costolați din Serbia, așterne-un pod de vase peste Dunăre și, în fruntea legionarilor, pășește el întâi, pe pământul Daciei. Așezările din câmp sunt toate părăsite. Țara pare pustie. Dacii sunt strinși în munți, în locuri apărate, de unde trimet iscoade să pândescă mișcările Romanilor.

Traian cercetează bine locurile, știe că intră într'o țară primejdioasă și înaintează încet, cu pază mare, lăsând întăriri în urmă, pentruca nu cumva la o retragere silită, să rămăie descoperit. Înainte de a intra în munți, îl întâmpină o solie din partea Buriilor, un popor supus Dacilor: pe un burete mare scriau împăratului în latinește, că nu-i cuminte să strice pacea și să le calce țara, și-l sfătuesc mai bine să se întoarcă. Povața o fi vrut ea să fie îndrăzneacă, dar solul când a văzut chipul măreț a lui Traian a înlemnit de spaimă și a căzut de pe cal.

Încep zarile să se 'nchida. Păduri nesfîrșite se 'nălță 'ntre pământ și cer și par c'amenință cu tăcerea și cu 'ntunecul lor.

Șir după șir se 'nfundă sclipitoarele coifuri în umbra văilor întortochiate și înguste. Cercetașii furnică în toate părțile, și străji sunt puse pe 'nălțimi, ca nu cumva, prin locurile acestea viclene, oastea să fie lovită pe neașteptate.

De-odată un strigăt de trimbiță vestește de sus gătirea de luptă...

Un freamăt de arme — și răndurile să strîng apropiindu-și scuturile și 'nvalîndu-se ca 'ntr'o platoșă uriașă: nu mai sunt oameni, — e un zid de fier care 'naintează. Pe Timiș în sus, în meterezele lor dela Tapae, Dacii stau la pîndă cu arcurile întese. Pe-aici e drumul cel mai scurt spre

inima țării, spre mândra Sarmisegetuza, cuibul lui Decebal. Aici valea se lărgeste puțin; în dreapta Timișului, sub strășina unui munte se naltă, ca o prispă, minunata așezare pe care și-au ales-o Dacii pentru întăriturile lor. Din jos, în marginea pădurii, încep de-odată crângurile să se miște, ca înflorate de-o suflare de vânt și cele dintâi coifuri ies în lumină.

Un șuer de vijelie ș-o răpătală de grindină cutremură valea, — o pînă mișcătoare de săgeți zbirnăie deasupra pământului între cele două puteri. Dar pînza se scurtează. Zidul de scuturi ce fulgeră de izbirea săgeților, se împinge tot mai aproape, tot mai îngrozitor în ciocotul Dacilor. Se prăbușesc mulți din oastea Romană, dar șiruri proaspete izvorăsc mereu din pădure, ș'ar crede că toți copacii se prefac în ostași, și vin din ce în ce mai mulți, din ce în ce mai îndrjiți, — iată-i aproape, nu-i mai departe decât o lungime de suliță. Dacii aruncă arcurile și se apără cu lăncile; întăriturile trăsesc din toate părțile și prin spărturile lor se nedează năvala morții, brațele se nedează într-o luptă oarbă, desnădăjduită. Și peste această urgie îngrozitoare, deasupra acestui învalmășag de strigăte și de răbufnăli, cerul se ntunecă de-odată, ș'o ploaie năpraznică vine să spele valea de sânge. Dacii — câți au rămas cu zile — o rup la fugă, încredințați că și zeii s'au ridicat împotriva lor. Se povestește că în lupta asta Traian văzând că nu mai au ostași lui cu ce ză-și lege rănile, își rupse cămașa de pe el și-o împărți răniților.

Dela Tapae, legionarii se ridică pe Timiș în sus pân' la gura Bistrei și pe valea ei, tăiată între două șiruri de munți, se ndreaptă înspre cetatea lui Decebal. O solie din oameni de rând, capete descoperite îi întimpină cu rugă de pace. Traian îi trimete îndărăt să spună regelui lor că nu primește pacea decât cu supunerea țării. Și în mersul lui pe Bistra, dă foc unei cetăți părăsite, cruță un sat, în care erau numai bătrâni, femei și copii, împărășie o ceată de călăreți ce vor să-i ație calea, apoi — văzând că se lasă vreme de iarnă și-i tot mai greu de naintat, pune lagăr întărit la jumătatea văii, și pe tot drumul cuprins pân' aici, rânduește oaste de pază, iar el cu fruntașii se ntoarce să ierneze într'un oraș din Panonia, Ungaria de azi.

Iarna trece în liniște. Cum se desprimăvărează, împăratul e în lagăr. De aci ncolo încep greutatele cele mari. Valea se strimtează, drumul e astupat de bolovani și de copaci răsturnați, cete de arcași izvorăsc din toate părțile, stânci se rostogolesc din înălțimi peste călăreți. Cu o muncă și o putere de uriași, legionarii desfunda calea, înfruntă moartea sub toate chipurile ei și trec înainte spulberând orice împotrivire, îngrozid pe vrăjmaș mai mult decât cu armele cu pasul lor hotărât și cu înfățișarea lor măreață. După o luptă crincenă, cuceresc o cetate, în care găsesc pe sora regelui și câteva steaguri romane, amintiri umiltoare din zilele lui Domițian. De astă dată vine un sol, ales dintre fruntași, ingenunchiază, întinde mâinile, cerșește pacea, dar nu cu închinarea țării. Traian face un semn, și oastea pășește înainte. Încă un urcuș greu, peste dărîmături de stînci și printr-o întezită împotrivire de săgeți, și iată că, în sfîrșit, nebiruții legionarii răsufală în larg, pe înălțimea unui tăpșan descoperit, în fața minunatei cetăți a lui Decebal. Dacii se năpustesc din cuibul lor și mai încearcă o luptă îndrjită, dar sunt zdrobiți și de astă dată. Atunci porțile cetății se deschid și regele apare. El vine necet, abătut și ntunecat de durerea umilinții; cu ochii în pământ, se pleacă

'nainte biruitorului, ș'asteaptă. În urma lui, în genunchi și cu mâinile ntinse, în mută rugăciune ca'n fața lui D-zeu, stau căpeteniile și norodul cetății. Văzînd împăratul atîta supunere, se nduplecă și încheie pace. Decebal se leagă: „A înapoiat toate armele, mașinile, meșterii și fugarii prinși dela Romani, a-și dărîmat toate întăririle, a părăsi ținuturile cotropite dela vecini și a cunoaște de prieteni și de dușmani, pe prietenii și pe dușmanii poporului Roman“.

Traian puind temelii pe cuvîntul regelui, lasă numai o mică pază în cetăți, și se ntoarce cu oastea la Roma, unde poporul îl sărbătorește și-i dă numele de „Dacicus“.

Curînd însă după asta, sosește veste că Decebal, rupînd toate legăturile păcii, cu mai îndrjită pornire se pregătește de luptă, adună arme, întărește cetățile și răscoală neamurile vecine împotriva Romanilor.

Din nou Traian e în fruntea legionarilor. El pune din vreme pe Apolodor din Damasc să dureze un pod de piatră peste Dunăre, în dreptul orașului dac Drubetis, unde-i azi Turnu-Severin, și în primăvara anului 105, calea fiind deschisă și apărută din toate părțile, înaintează cu oastea spre capitala Daciei, hotărât de astă dată de a răzbate la ea prin trecătoarea dela Turnu-Roș. Dacii, crezînd că vor fi loviți tot prin valea Timișului și-a Bistrei, astupaseră drumul pe-acolo, așezînd pază mare și curse violente prin ascunzătorile munților. Romanii pășesc încet; pe la jumătatea verii sunt în valea Oltului; în mersul lor dau de un lan de grâu și îl seceră; puțin mai în sus găsesc un oraș întărit, ridică berbecii și bat în ziduri pînă ce-l supun. Dacii se mprăștie prin văgăunile munților. Acum deschide ochii Decebal și vede cumpăna în care-a intrat, primejdia îngrozitoare care se apropie și pe care singur a ridicat-o asupra țării lui. El încearcă în vremea asta toate mijloacele de scăpare, iertate și neiertate. Plătește oameni fărădelege să ucidă pe Traian. Aceștia sunt prinși.

Atrage prin vicleșug pe Longinus, fruntaș de oaste și sfetnic a împăratului și, văzînd că nu poate afla nimic dela el, trimete vorbă că-l va omori în cele mai groaznice chinuri, dacă Romanii nu-i vor părăsi țara. Longinus se otrăvește, după ce scrie lui Traian să meargă înainte fără nici o îndurare.

Ș'a mers împăratul. Ca o putere dumnezească a pășit înainte, înlăturînd toate piedecile, rupînd toate stăvilarele ce i se puneau în cale. Și iată-l pentru a doua oară în fața Sarmisegetuzei. — Multe triburi dace, încă dela început, văzînd că nu mai e nici o scăpare, se plecaseră de bună voie steagurilor romane. Dar floarea oștirii, țaria neamului stă aci, în cetate și așteaptă cu nerăbdare ceasul de luptă, ceasul de jertfă măreață pentru cinstea țării, dacă nu se mai poate pentru mîntuirea ei.

Încep Romanii să se pregătească. Din turnul palatului, Decebal cată cu neliniște jos, în largă deschizătură de plaiu, unde mulțimea de coifuri, se mișună scînteind în bătaia soarelui, înfățișează o privesc de pe alte țărîmuri, și'n ciocotirea aceea de aur, legionarii par mai mari, mai mulți, mai rezezi în mișcare. — o lume de uriași înveșninați în flăcări.

Cea din urmă solie trimesea pentru încercare de pace, aduce răspuns aspru, scurt, hotărît: „Supunere sau moarte“. O clipă stă regele pe gânduri, în tăcerea îngrijată a sfetnicilor; apoi, ridicînd fruntea, rostește cu mîndrie: „Să murim!“ Arcași de pe metereze vestesc Romanilor, c'un rând de săgeți cuvîntul Regelui. Un freamăt surd se ridică din vale. În șiruri

lungi, oastea se mișcă spre cetate. Berbecii — namile spăimîntătoare, își întind spre ziduri capetele lor de fier. Urcînd din greu, scuturile despică pirte prin desimea săgeților. De-odată pornesc toate catapultele cetății să mproaște cu pietre, la început mai mici, apoi din ce în ce mai mari; aprigii năvălitori se opintesc să răzbată înainte, când iată că o groaznică prăbușire de bolovani și de stînci purcede de pe ziduri; vuește valea și se cutremură toată ca de-o năprasnică dărîmăre de munți — învalmășie rîndurile romane se dau îndărăt. O fulgerare de speranță lunecă pe fața lui Decebal. Inimile Dacilor se nviorează și strigăte de bucurie zbucesc din toate părțile.

Dar prinde-a bubui pădurea de loviri topoarelor, copacii abātuți sunt tiriți pe tăpșan, grinzii mari se ncheie una de alta, — o cetate nouă crește ca din pământ în fața Sarmisegetuzei. Și iată că, din părășii acestei cetăți vrăjite, întărituri mișcătoare se despart, încep se umble, purtate de-o putere nevăzută își împing la deal colțurile lor ascuțite, înfruntînd săgețile și pietrele răpezite de pe metereze. Dacii simt că îndărătul acestor minunate întărituri e oastea romană, care înaintează, și cea din urmă speranță se duce cu cele din urmă săgeți. Porțile și zidurile prind să se clatine de izbitorile berbecilor: sună ora peirii. Vitejii apărători sunt biruiți, dar nu supuși. Zoriți, de pretutindeni dau foc cetății, scumpei lor cetăți pierdute; ș'acum sub steagurile ei de flăcări — în luptă pentru birușina morții — parte se asvîrl, cu piepturile desfăcute, în sulițele năvălitorilor, alții aleargă în mijlocul pieții, unde în jurul unui vas mare, plin cu otravă, duhul lui Zamolxis îi chiamă și-i adapă cu băutura vieții celei de veci. Decebal, c'o frîntură de oaste, părăsise cetatea și se ntărise mai în lăuntru munților, pe-o înălțime apărută de stînci, dar când văzu că și aci e descoperit și împresurat de legionarii lui Traian, își sprijini spada cu mînerul în pământ desfăcîndu-și haina în dreptul inimei, mai privi odată spre cuibul lui în flăcări și se lasă cu toată greutatea trupului în fierul ascuțit.

Moartea regelui încheie istoria neamului dac. Fruntașii, cari mai rămân în viață, își răsucumpără zilele cu bogățiile cetății. Capul lui Decebal e adus înaintea lui Traian. Lung îl privește împăratul, și mult stă pe gânduri, ca și cum ar căta să pătrundă tot înțelesul, adînc și mișcător, din ochii aceștia liniștiți, ce par a-și fi întors luminile spre o altă viață. Și zice nduioșat: „A fost un om!“

(„V. Rom.“)

Locuințe sănătoase.

Iată ce a zis medicul Mathesius, într-o conferință ținută la Berlin, despre locuințele sănătoase:

Locuința are înainte de toate nevoie de aer și de lumină. Englezii știu lucrul mai bine decât oricine. Ei nu pot trăi fără aer curat. Lor avem a le mulțumi tot ce e sănătos, potrivit scopului și pe lângă acestea frosos în locuințele nouă. Anglia a născocit și sportul. John Bull (mic, gros, greoiu) — era Englezul vechi înainte de născocirea sportului. Astăzi, Englezii a gras, vânos, fără urmă de burta. Anglia a născocit baia de cameră și apă caldă din belșug ori unde. Numai America a întrecut-o. Acolo fie-care casă de mijoc are patru pînă la șase băi. În multe oteluri americane, fie-care cameră are și baie. Baia de azi e potrivită cu scopul și locul. E un aparat științific! Tehnica a biruit, creînd-o.

Tot Englezilor trebuie să le mulțumim pentru înșănătoșarea camerei de dormit. Înainte de toate pentru a patului. Anglia e cea dintâiu țeară, care a desflinat bolta de deasupra patului, rămășița alcovului.

În loc avem patul de fier și pe urmă cel de bronz, mai elegant. Anglia a înlo-

cuit pilotele cu pene prin coperișuri de flane, cari se pot spăla. Folos mare.

Tot odată au făcut camerele mai luminoase. Coloarea albă a ajuns la modă. E simbolul curățeniei: al săn-tății. Mai întâiu au luminat vopseaua laticului; apoi a salonului și a sufrageriei. Pe pereți, acarelele au înlocuit tablourile în-lise cu oleiu. Dulapurile sunt rele pentru sănătate. Pe ele se adună pulberea. Le-au înlocuit cu dulapuri în zid! Astfel, camera a ajuns mai goală, mai slobodă și mai sănătoasă. Mulțimea dulapurilor noastre dovedește numai păcătoșenia locuințelor. Tot așa rele sunt și măsuțele nenumerate cu tot felul de fleacuri pe ele. Idealul ar fi cămăra iaponeză, aproape fără mobile, cu podoabe frumoase pe sufit și pe pereți, cu multe ferestri din jur în prejur... Mobilele noastre vechi, greoaie, le-am înlocuit din ferire prin mobile netede, fără podoabe. Tot Anglia ne-a dat model și la noi învinge, în sfîrșit, ceea ce e cuminte și sănătos în potruva apucăturilor romantice și a potricărilor artistice.

Lozinca e: Soare și bucurie! Începem a zări: orașul-grădină.

ULTIME ȘTIRI.

Newyork, 24 Martie. O telegramă din Tokio spune că vasul „Malsumaru“ s'a scufundat în urma ciocnirii de o stîncă în vecinătatea localității Hakodate.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Braniso.

Câte-va cuvinte

asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărată că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupești sunt atrofiate și cari în urma ușurinței din tinerețe și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spiritală. E timpul suprem ca acești stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cine-va care să dea tinerimii deslușiri binevoitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, trebuie să fie cine-va cărua oamenii să-și încredințeze fără teamă, fără șială și cu încredere necesarele lor secrete. Dar nu e în deajun, însă a destăinui aceste necazuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiințios, care știe să dea a upra vietei sfaturi bune sexuale și știe a șjut; și morburilor ce deja eventual există, atunci apoi va în-ceta existența boalelor secrete.

De e chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul reamint în toată țara al Drului PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta, VII., Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă discreția ca mai strictă primește ori-cine (atât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trupești ale bolnavului se curată, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de bolă, chinurile sufletești i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda lui proprie de vindecare, chiar și cazurile cele mai negleșite, ranele sifilitice, boalele de feve, bășică, nervi și șira spinărei, începăturile de confuzie a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotență), vătămuril, boalele de sânge, de piele și toate boalele o ganelor sexuale femeștii. Pentru femei e sală de așteptare separată și eșiere separată. În ceea-ce privește cura, depărtarea nu este piedecă, căci dacă cine-va, din ori-ce cauză, n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i-se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se înlătura numai marca de răspuns). Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință se retrimite fie-cărui. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Vizitele se primesc începînd dela 10 ore a m. pînă la 5 ore p. m., (Dumineca pînă la 12 ore a. m.)

Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta, VII., Rákóczi-ut. 10.

KALOGÉN
BRÁZAY SÖSBORSZESZ
FOGKRÉM ES SZÁJVIZ

„MUNTEANA“

Societate de credit și păstrare pe acții | Hitel és tak.-pénztár részvénytársaság
in Ofenbaia. | Offenbányán.

Convocare.

Domnii acționari ai societății de credit și păstrare pe acții „MUNTEANA“ prin aceasta se invită la

a XIX-a adunare generală ordinară, care se va ține în 31 Martie n. 1908 la 10 oare a. m. în Ofenbaia, eventual în lipsa numărului recerut de acționari, în 18 Aprilie a. c. cu programul staverit în acest convocator.

Obiectele:

1. Deschiderea adunării prin președinte, și denumirea unui notar și doi scrutători.
2. Prezentarea raportului direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.
3. Deciderea asupra rapoartelor, bilanțului și asupra profitului.
4. Fixarea marcelor de prezență pe anul curent.
5. Alegerea direcțiunii.
6. Alegerea alor doi acționari pentru verificarea procesului verbal.
7. Eventuale propuneri în cadrul statutelor.

P. T. acționari sunt poftiți a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiat, și așa depune acțiunile, eventual dovezile de plenipotență la cassa societății noastre, până la 12 oare din ziua premergătoare adunării. Ofenbaia, în 15 Martie 1908.

Direcțiunea.

Contul Bilanț. — Mérleg Számla.

ACTIVA — VAGYON:	Cor.	fil.	PASIVA — TEHER:	Cor.	fil.
Cassa — Pénztár	6571	05	Capital social — Részvénytőke	44510	—
Cambii escontate — Leszámitolt váltók	127722	—	Fondul de rezervă — Tartalék alap	2175	89
Imprumuturi pe obligațiuni	1451	40	Depuneri spre fructificare — Betétek	17999	64
Kötvény kölcsönök	7953	15	Cambii reescontate — Visleszámitolt váltók	83638	—
Realități și vadii — Ingatlanok és bánatpénz	5016	90	Creditori — Hitelezők	802	20
Spese procesuale anticipate — Előlegezett perköltségek	253	—	Interese anticipate — Átmeneti kamatok	1286	15
Spese de fondare — Alapítási költségek	2433	36	Dividendă neridicată — Felnemvelt osztalék	143	10
Interese restante și transitoare de reescompt — Hátralékos és átmenő vislesz. kamat	174	60	Profit curat — Tiszta nyereség	1614	28
Mobilier — Butorzat 193-90	539	80			
10% amortizare —					
10% leirás után	152169	26			
Anticipațiuni — Előlegek					
				152169	26

Contul Profit și Perderi. — Nyereség és veszteség Számla.

ESİTE — KIADÁS:	Cor.	fil.	INTRATE — BEVÉTEL:	Cor.	fil.
Interese la depuneri — Betéti kamatok	962	30	Interese de escompt — Kamatok váltók után	6304	90
Interese la reescompt — Visleszámitolási kamatok	4811	35	Interese de obligațiuni — Kötvény kölcsön után	124	80
Salare — Fizetések	800	—	Interese de întârziere — Késedelmi kamat	158	70
Dare — Adó	741	14	Arândă — Az ingatlanok jövedelme	148	—
Porto — Postadij költségek	81	76	Competință de scris — Jutalékok	2477	37
Chirie — Házbér	80	—			
Marce de prezență — Jelenléti jegy	43	—			
Spese — Költségek	60	64			
10% amortizare la mobilier	19	30			
10% leirás a leltár számlán	1614	28			
Profit curat — Tiszta nyereség	9213	77			
				9213	77

Ofenbaia, în 31 Decembrie 1907. — Offenbánya, 1907 Deczember hó 31-én.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Ioan Is. Tordai m. p., N. Fodorean m. p., Panța Filimon m. p.,
Simion Cătană m. p., Ioan Sîrb m. p., V. Bumbuș m. p.,
S'a revăzut și aflat în conzonanță cu cărțile purtate în bună regulă. Megvizsgáltatott s a teljes rendben vezetett könyvekket helyesnek találtatott. Ofenbaia, în 15 Martie 1908. — Offenbánya, 1908 Márczius hó 15-én.
Comitetul de supraveghiere: — A felügyelő bizottság:
Vasiliu Ioaniciu m. p. Mihail Garsa m. p. Sofronie Czir m. p.

Meghívó.

A „MUNTEANA“ hitelintézet- és takarékpénztár részv.-társaság részvényes tagjai ezennel meghívottnak a XIX-ik rendes közgyűlésre,

mely 1908, évt Márczius hó 31-én d. előtt 10 órakor fog Offenbányán megtartatni, a részvényes tagok szükséges számu hiányában — ezen meghívóban megállapított programmal, esetleg folyó évi Aprilis hó 18-án.

Tárgyak:

- a. A közgyűlés megnyitása az elnök által, egy jegyző és két bizalmi férfi megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentésének betérjesztése.
3. A jelentések, zárszámadások és és tiszta nyereség feletti határozatok.
4. A megjelenési díjak megállapítása a folyó évre.
5. Az igazgatóság megválasztása.
6. Két részvényes kiküldése a jegyzőkönyv hitelesítésére.
7. Esetleges indítványok az alapszabályok szeretén belől.

A P. T. részvényesek felhivattnak személyesen vagy meghatalmazottjaik által a rendes közgyűlésen résztvenni, és részvényeiket illetve meghatalmazványukat intézetünk pénztáránál a közgyűlést megelőző 12 óráig letéteményezni. Offenbánya 1908 márczius hó 15-én.

Az igazgatóság.

VILA KERTSCH

FOTOPLASTICUM Panorama König

este cea mai frumoasă priveliște din lume. In fiecare zi de-chisa dela 2 oare după pranz până la 10 oare seara.

Programa dela 21-28 Martie de văzut:

PARIS
și întâmplările din acest oraș.

Prețurile: de persoană 40 bani. Copii și mulțari 20 bani. Societate de 6 persoane 2 coroane.

Se caută agenți

Persoane aparținând ori cărei clase în social acele ce sunt în relații și contact cu poporul și oamenii dela sate. sunt rugate a-și da adresele respective Căștig ușor și mare.

Oferte sub H. A. 2808 Rudolf Mosse. Viena (Austria) (6-5)

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“
se pot face ori și cand pe timp mai îndelungat sau lunare.

Reuniunea de păstrare și împrumut: „BRAȘOVEANA“ în Brașov

primește depuneri spre fructificare în următoarele condițiuni:

1. Pentru depuneri până la 1000.— cor. dă 5% interese;
  2. „ „ „ „ 2000.— „ „ 5 1/4% „
  3. „ „ peste „ 2000.— „ „ 5 1/2% „
- plătind și darea.

(698-10)

DIRECȚIUNEA.

Din cauza desfacerei totale a proviziunilor noastre din

ȘCOALELE DE POMI

FRIEDRICH GASPARI Co., în Mediaș (Ardeal)

oferim cu prețuri scăzute toate articolele din școalele noastre de pomi ca: vâratnici, ernatici, tufe de smeură, fragi, diferiți măracini pentru garduri. Coriferi, trandafiri etc.

Catalog cu prețuri la cerere se trimite gratis.

Aviz!

Am onoarea a aduce la cunoștința P. T. Public, cu deosebire Domnilor ofițeri din garnisoana Brașovului și împrejurime că la Etablimentul meu pentru confecționarea de uniforme se lucrează și de aici înainte fără nici o schimbare.

Un deposit bogat asortat

mă pune în stare a corăspunde la ori și care cerere, mă rog ca și pe viitor a mă onora cu comande.

Cu toată stima

Demeter Platoș,

Strada Mihail Weiss Nr. 3.

STABILIMENTUL DE ACID CARBONIC

a lui MUSCHONG din Baia Buziaș

— modern instalat — afară de Kartel livrează prompt ori ce cantitate de

ACID CARBONIC

natural, chemic foarte curat fluid

din izvoarele cu acid carbonic din Baia Buziaș și trimite în toată lumea pentru fabricarea de apă gazoasă, băuturilor, și alte scopuri industriale.

Să nu se schimbe cu acid carbonic preparat artificial și puțin spornic

Serviciu demn de încredere și conștient

Apă minerală și apă vindecătoare

în sticle de 1/4 și 1/2 litru.

Cu succes miraculos la suferințe de inimă, rinichi și bătăie.

Apă de masă de rangul întâiu!!

Informații se dau cu plăcere din partea

Muschong's Kohlenzäure-Werke und Mineralwasser-Ver: andt in Buziasfürdő.

Adresa telegramelor: MUSCHONG BUZIASFÜRDÖ. Int-r. Telef. 18.

Se caută reprezentanți locali abili.

